



# Tardoskeddi HIRMONDÓ

TARDOSKEDD KÖZSÉG MAGAZINJA

XXIII. évfolyam | 3. szám | 2020 december | Ára: 1,20 €

ISSN 1339-2530

*Kellemes  
karácsonyi ünnepeket  
és boldog új évet!*



## IFJÚ HÁZASOK

Birkus Péter mérnök és Csoltkó Monika mérnök	7.31
Tóth Péter és Rausch Monika	8.15
Strieška Michal és Supeková Veronika	8.28
Kollár Dominik és Boros Brigitta	8.28
Bugyík György és Fülöp Elvira	8.29
Benyó Richard és Vencelová Kristína	8.29
Hiroš Róbert és Mgr. Vaňa Gabriella	9.19

## LEGKISEBB LAKOSAINK

Blažeková Lilien	7.13
Ballová Hana	7.15
Išteneš Martin	7.25
Pročková Tereza	7.28
Kolembusová Ema	8.13
Juhászová Piroška	9.13
Keresztesi Dávid	9.17
Forró Viktória	10.10
Csikós Oliver	10.16

## ÖRÖKRE ELBÚCSÚZTAK

Ladics Anna	(1947)	7.12
Kollár Lajos	(1928)	7.12
Szlávik Viktória	(1934)	7.21
Ludas Mária	(1944)	8.7
Balogh Ferenc	(1954)	8.10
Boros Zdenka	(1958)	8.12
Halás Irén	(1928)	9.1
Pšenák Imre	(1955)	9.7
Tóth Katalin	(1938)	9.15
Bugyík Gyula	(1947)	9.20
Balogh Éva	(1955)	9.27
Mészáros János	(1941)	10.11
Mészáros Mária	(1943)	10.14
Škandík Ján	(1947)	10.29
Mojzeš Valéria	(1933)	11.16

KEDVES IFJÚ HÁZASOK,  
KISGYERMEKES SZÜLŐK!

A Carisma Televízió 2021. januárjában szeretné bemutatni tardoskeddi műsorában a 2020-ban házasságot kötött ifjú párokat, ill. a 2020-ban született tardoskeddi kisgyermekeket. Az érintettek 2020. december 29-ig küldhetnek e-mailben 2 fényképet az esküvőjükéről, ill. az újszülöttekről a tktv@tvrdosovce.sk e-mail címre. Köszönjük, hogy segítik szerkeszteni a kábeltelevízió műsorát. Várjuk a fényképeket.

Aranyosi Ervin

*Lelkünk együtt ünnepel*

Csodálatos téli este.  
Csillag csillog, hó ragyog!  
Szemem a fenyőfát leste,  
s lám alatta ott vagyok!  
A puha hótakaróban,  
lépkedtem a fáig én,  
s megcsodáltam hogyan csillog  
a holdfény sok hópihén.  
Fenn az égen táncot jártak,  
könnyű léptű angyalok,  
s tudom, hogy csak reám vártak,  
hát eljöttem. Itt vagyok!  
Tiszta szívvel, szeretettel  
bámult rám a nagyvilág.  
Csak ámultam élvezettel,  
így éltem meg a csodát!

Karácsonyi éjszakában  
legyen benne részetek!  
Higgyetek a szép csodában,  
fontosak a részletek.  
Figyelj oda a szívedre,  
benne éled a csoda,  
s azt kívánom, szív-szeretve  
másoknak is add oda!  
Legyen boldog minden ember  
szép karácsony éjjelén,  
szívük teljen szeretettel,  
s mindet járja át a fény!  
Ha majd minden szívben éled,  
s a szeretet útra kel,  
gyertya fényben szól az ének,  
s lelkünk együtt ünnepel!



## JUBILÁNSOK

- 70 Szeptember:** Černák László, Juhász Mária (Szövetkezet u.)  
**Október:** Szabó Terézia, Magyar Irén, Barnová Marta, Ludasová Táňa  
**November:** Benko Stanislav, Toman Jaroslav, Marek Katalin, JUDr. Farkas István, Száraz Katalin (Csalogány u.), Kiss László (Hviezdoslav u.)  
**December:** Benková Judita, Mészáros László (Káposztás u.), Mésárosová Vladimíra, Kárpáty Ida, Vanya Éva (Szövetkezet u.), Janega László
- 75 Szeptember:** Ruzsik Mária (Kopernikusz u.), Benyík Béla  
**Október:** Galgóciová Juliana  
**December:** Bíróczy Miklós, Mészáros Mária (Malom u.)
- 80 Június:** Zsilinszky Erzsébet  
**Szeptember:** Konečná Mária (Vasúti út)  
**Október:** Benkó Géza, Mojzes Zsuzsanna (Újfalu)  
**November:** Mojzes Erzsébet (Dózsa György u.), Modránszky Terézia  
**December:** Sós Erzsébet, Borbély Irén
- 85 Szeptember:** Škuliba Teréz  
**December:** Dózsa Terézia (Cseresznyés u.), Bara Julianna, Antalecová Helena
- 90 December:** Balog István (Puskin u.), Mojzes Mária (Hársfa sor)
- 95 Október:** Mészáros Anna (Hársfa u.)

A társas krónikát összeállította: Bračo Szilvia és Benkó Éva

# Megkérdeztük A POLGÁRMESTER URAT

**Polgármester Úr, a Tardoskedi Hírmondó utolsó számában a Covid-19 vírusról írtunk. Mi változott a település életében azóta?**

Márciusban világszerte felütötte a fejét a koronavírus. Az óvintézkedések és szigorítások a mi községünket sem kerültk el. Tardoskeden a rendkívüli helyzetre és a lakosok fegyelmezettségére tekintettel hála nem volt sok beteg. Köszönöm szépen mindenkinek a felelősségteljes hozzáállását ebben a nem egyszerű időszakban. Igyekezünk partnereink lenni az oktatási- és nevelési intézményeinknek, segíteni a működtetést, hiszen fenntartói vagyunk. A község lakosságának több mint az 51 %-a bekapcsolódott a kormány által meghirdetett össz szlovákiai tesztlésbe, ahol is becsülettel álltuk a sarat. Megragadom az alkalmat, hogy ily módon is megköszönjem az egészségügyi dolgozóknak, az önkéntes tűzoltóknak, a községi rendőröknek, a községi hivatal alkalmazottainak és mindenkinek, aki valamilyen módon segítette a zökkenőmentes tesztlést.

**A koronavírus ellenére községünkben áprilisban megkezdődött a faluház új szárnyának az építése. Hogy haladnak a munkák és mikorra várható az új kultúrközpont átadása?**

Az építkezési munkákat az érsekújvári PROSPECT vállalat végzi. A munkák során több módosításra került

sor az épület későbbi komfortosabb használata érdekében. Az épület már megkapta külső köntösét, a belső helyiségek csempeburkolata is elkészült, készül a nagyterem parketta burkolata, a pódium szerelése, a fény- és a hangtechnika összeállítása.

Az épület körüli terület parkosítása is folyamatban van. A kivitelező ütemterve szerint ez év december végéig elkészül az épület. Bizom benne, hogy az átadást követően a lakosok korlátlanul használhatják majd.

**Ha már a projekteknél vagyunk. A közösségi oldalon tájékoztatta a lakosokat, hogy novemberben előrelépés történt a szennyvízelvezető-rendszer megvalósításának ügyében. Mit tudhatunk erről?**

2020. november 6-án aláírásra került az Environmentális alap által nyújtott dotációs szerződés, ezt követően november 13-án a község bankszámlájára átutalásra került a támogatás összege, amely 4.650.000,- €. Jelenleg a köz-



beszerzést elnyerő vállalat, a galántai AVA-STAV Kft. készíti a szükséges megvalósítási dokumentációt a kivitelezéshez. Tavaszra kiválasztásra kerül az építkezést felügyelő, majd ezt követően nagyjából márciusban megkezdődhetnek a munkálatok. Mindnyájan tudjuk, hogy az építkezések során a lakosok számára kellemetlenségek is adódhatnak (ebben az esetben pl. a felásott utcák nehéz megközelítése miatt), ezért kérem a lakosokat, hogy legyenek türellemmel. Hosszú évtizedekig erre a pillanatra vártunk, kérem nézzék el a megvalósítás idején ránk zúduló akadályokat.



A munkálatok az ütemterv szerint kb. 2022. novemberéig zajlanak majd. Az első etapban a Tardoskedi és Tótmegyer közti kinyomóállomás megépítése van ütemezve, majd ezt követően a Cseresznyés, Nyári, Rákóczi, Bercsényi, Dózsa György, Kinizsi, Építők utcája egy szakasza, Virág, Vasúti út, Iskola utca, Újvári út rövid szakasza, Széchenyi és az Ifjúság utca egy része, valamint a Szövetkezet utca. A többi utca kiépítése természetesen a pályázati lehetőségek függvényében lesz kivitelezve az elkövetkező időszakban.

**Hamarosan elérkezik az év legszebb ünnepe, a karácsony. Mit üzen olvasóinknak?**

Próbáljunk a lehető legtöbb időt tölteni családtagjainkkal, beszélgessünk sokat és igyekezzük éreztetni mindenkivel, hogy fontos és számíthatunk egymásra. Kívánok ezúton is áldott, békés karácsonyi ünnepeket és sikerekben gazdag, boldog új évet!

**B.Sz.**



pf 2021

Kellemes karácsonyi ünnepeket  
és sikerekben gazdag,  
boldog új évet kívánok.

Ing. Marián Tóth, MBA  
polgármester

# KORONAVÍRUS TESZTELÉS TARDOSKEDDEN



Október 31-én és november 1-jén országos koronavírus tesztelés zajlott Szlovákiában. Tardoskedden négy helyszínen valósult meg a tesztelés, a termálfürdő főbejáratánál, a faluház földszintjén és emeletén, valamint a Juhász kúriában.

A szombati nap folyamán községünkben 2601 személyt teszteltek le, akik közül 12-nek pozitív lett a teszteredménye.

Vasárnap 610 vettek részt a tesztelésen, 1 személynek lett pozitív a tesztje. Összesen tehát 3261 személyt teszteltek le Tardoskedden, közülük 13-nál pozitív lett az antigénteszt. Valamennyien 10-napos házi karanténban voltak.

Tardoskedd község polgármestere Tóth Marián mérnök ezúton mond köszönetet mindenkinek, aki részt vállalt a szervezésben. Többek között

ennek is köszönhető, hogy sikerült zökkenőmentesen lebonyolítani községünkben az össz szlovákiai tesztelést. Köszönet a segítségért az önkormányzat alkalmazottainak, az egészségügyi dolgozóknak és az önkénteseknek, beleértve a tűzoltókat, a községi és állami rendőröknek, a katonáknak és a közhasznú vállalat munkásainak. Nem utolsó sorban köszönet azoknak a lakosoknak, akik részt vettek a tesztelésen. Ismét bebizonyítottuk,

hogy Tardoskedd összetartó és szükség esetén 110 %-ra teljesít.

A tesztelés sikeressége csakis a tardoskeddi emberek hozzáállásának köszönhető. Ahhoz, hogy ezek után is minden rendben legyen, arra kérünk mindenkit, hogy továbbra is tartsák be az óvintézkedéseket: hordjanak szájmaszkot, tartsák be az előírt távolságot, és gyakran mossák és fertőtlenítsék a kezeiket.

**bsz**



## A 2020-AS ÉVBEN REALIZÁLT PROJEKTEK



### Játszóter felújítása

Az idei évben éltünk a lehetőséggel és pályáztunk a termálfürdőben található elavult játszótér felújítására. A projektet a Közhasznúszolgáltatások Vállalata valósította meg Kliský Jozef, akadémikus szobrász közreműködésével, aki a játszótéri elemeket készítette. Ma a játszótéren mászókával, csúszdával ellátott hajó és hinta is várja a gyerekeket. Ezenkívül információs tábla és padok is lettek kihelyezve. A felújítással olyan helyszínt alakítottunk ki, ahol a gyerekek a szabadban hasznosan és biztonságosan tölthetik a szabadidejüket.

A projekt megvalósításához a Szlovák Környezetvédelmi Ügynökség 5 000,00 € támogatással járult hozzá.

### WiFi4EU

Községünk sikeresen pályázott az Európai Bizottság által meghirdetett WiFi4EU programában. A WiFi4EU kezdeményezés célja, hogy Európa szerte ingyenes wifi-hozzáférést biztosítson nyilvános helyeken a polgárok számára. A sikeres pályázat keretében wifi-berendezéseket telepítettünk a következő nyilvános helyeken:

- Faluház környéke – kültéri adók, Faluház emelete, földszint,
- Községi hivatal előtti és melleti terület,
- Szolgáltatások Háza előtt, emeleten, földszinten,
- Sportpályán,
- Termálfürdő területén,
- Juhász kúriában.



### Automata öntözőrendszer a Szikora György sportpályán

2020 nyarán a Szikora György nevét viselő pályán automata öntözőrendszer lett telepítve a labdarúgó infrastruktúra minőségének növelése érdekében. A projekt megvalósítására 10.000,00 € anyagi támogatást nyújtott a Szlovák Labdarúgó Szövetség, a hiányzó összeg pedig Tardoskedd Község költségvetéséből volt finanszírozva. A projekt nyújtotta jobb feltételeket a koronavírusterjedését megálló intézkedések feloldása után remélhetőleg örömmel fogadják úgy a sportolók, mint a sportrajongók.



**Borbély Lívia**  
mérnök

## Őszi felújítási munkálatok

Októberben a közhasznú vállalat munkásai az aktuális teendők mellett több objektumot felújítottak a községben. Az egyik közülük a Szent István téri autóbussmegálló volt, amely sajnos gyakran volt vandálok célpontja. Mivel leginkább a hátsó üveges rész volt kitéve rongálásnak, ezért ezt a részt szilárdabb faanyagra cserélték ki. Ezenkívül újra le lett festve a busz-megálló egész szerkezete, amely kék és sárga színt kapott.

Egy másik autóbussmegálló is új „köntösbe bújít” az őszi hónapok során, mégpedig a Felvégi artézi kúttal szemben lévő. Itt kisebb javításokra és újrafestésre volt szükség. Reméljük, hogy a felújítások-

kal komfortosabbá válik az utasok számára az autóbussra való várakozás. Ugyancsak remélni tudjuk, hogy községünk autóbussmegállói nem lesznek a jövőben vandalizmus tárgyai.

Az említett busz-megállókon kívül a közhasznú vállalat munkatársai felújítási munkálatokat végeztek a Pozsonyi úti kápolnán, valamint Tardoskedd köztéri szobrain. Valamennyire ráfért a javítás. Mindenszentek ünnepe és Halottak napja közeledtével pedig a temetőben lévő kereszttek és a volt gyermek temetőben található emlékmű újult meg.

bsz



## Változások a szelektív hulladék gyűjtésében

2020 októberétől változásokra került sor néhány szelektív hulladék gyűjtésénél. A színes konténerek, amelyek a PET palackok, papír, üveg és feleslegessé vált ruhaneműk gyűjtésére szolgálnak, át lettek helyezve közterületeinkről a Szolgáltatások háza mö-

götti részre, ahol az elektronikai hulladékot gyűjtik. Ez azt jelenti, hogy lakosaink a PET palackokat, tetrapakk- és fémdobozokat, az üveget, papírt, a használt ruhákat, cipőket, megunt játékokat individuálisan itt adhatják le. A Szolgáltatások háza mögötti udvarba került ezenkívül a vásárcsarnokból az a gyűjtőtartály is, amelybe a használt növényi eredetű étolajat lehet individuálisan leadni.

A Vasúti úti gyűjtőhely nyitvatartása:

munkanapokon 7.00 - 15.00 ó

szombaton 8.00 - 12.00 ó

Természetesen a PET palackok, tetrapakkos és fémdobozok, a papír és az üveghulladék továbbra is össze lesz szedve a háztartások előtt a háztartásokban eljuttatott ütemterv szerint. Az üveghulladékot tavasztól a gyűjtőudvarban is le lehet adni. Megértésüket köszönjük.

Mogrovič Renáta



## Nép-, ház- és lakásszámlálás 2021

A szlovák statisztikai hivatal legterjedelmesebb projektje a 2021-es nép-, ház- és lakásszámlálás, amely 2020. júniusától 2021. március végéig valósul meg.

Az első fázisban az önkormányzatok a lakosok bevonása nélkül csaknem 9 hónapon át gyűjtik a házakkal és lakásokkal kapcsolatos adatokat. Községünkben októberben sikerült véglegesíteni a ház- és lakásszámlálási adatokat a statisztikai hivatal nyitri részlegének segítségével.

A másik fázis - a népszámlálás 2021. február 15-től 2021. március 31-ig tart azzal a

céllal, hogy olyan átfogó adatok és tények legyenek összegyűjtve a lakosságról, amelyek máshol nincsenek feljegyezve. A népszámlálás első ízben történik elektronikus formában, papírkérdőívek nélkül integrált módon, teljes mértékben felhasználva a különböző adminisztrációs forrásokból rendelkezésre álló információkat.

Az önkormányzatok jelenleg elektronikusan összegzik a több ezer házzal és lakással kapcsolatos adatot. Ezt követően 2021-ben számítógép, tablet vagy mobil telefon segítségével individuálisan esetleg számláló

asszisztens segítségével lesz megszámlálva a több mint 5,4 millió szlovákiai lakos, első ízben számlalóbiztos nélkül. A népszámlálás eredménye pótolhatatlan és egyedi információ, amely segítséget nyújt a szlovákiai élet-színvonal minőségének javítását szolgáló döntéseknél, ill. fontos adatként szolgál a lakosság életének hosszútávú összehasonlításában.

A 2021-es népszámlálással kapcsolatos információk megtalálhatók a község honlapján.

Mgr. Brenkus Judit

## A községi rendőrség beszámolója

Kedves Olvasók! Tekintettel arra, hogy hosszabb ideje nem jelentek meg beszámolók a községi rendőrség munkájáról a Tardoskeddi Hírmondóban, ezért most összefoglalnék néhány érdekesebb esetet, amelyeket a községi rendőrség tagjainak 2020-ban oldania kellett.

Rögtön január elején kezdetüket vették a nem mindennapi esetek, amikor több bejelentés is érkezett. Január 4-én a késő esti órákban ismeretlen személy bement az egyik családi ház udvarába, körbejárta a házat, végül megállt a hátsó bejáratnál. Többször benézett az ablakon, majd bekopogott. A ház tulajdonosa éppen hátul volt a nyári konyhában és szóltanul figyelte, ahogyan az idegen az ajtó előtt álldogál. Egyszer csak hozzálépett a meglepett ismertlenhez, és megkérdezte: "Mit keres?" "Csak vizet szeretnék az autóm-ba" - hangzott a válasz. Amíg a tulajdonos edényt keresett, az ismeretlennek hűlt helye lett. A tulajdonos csak azt látta, hogy beszállt egy kb. 25 méterre lévő sötét autóra.

A másik eset január 21-én történt. Este fél 7-kor ismeretlen személy minden gond nélkül bement egy családi házba. Az otthoniak az üvegajtón keresztül csak a körvonalait látták, ahogyan ment felfelé a lépcsőn. Amikor kérdőre vonták, arra hivatkozott, hogy a temetkezési vállalatot keresi. A ház tulajdonosnője kivezette őt az utcára, és megmutatta, merre van pontosan a temetkezési vállalat. Amikor az ismeretlen elindult a nem messze parkoló autójával, természetesen nem állt meg temetkezési vállalat előtt, folytatta az útját tovább.



Január 23-án valószínűleg ugyanez a személy kinyitotta egy másik emeletes ház utcaajtóját az utcaajtó belső részére felakasztott kulccsal. Bement az udvarba, a hátsó bejáratom pedig a házba. Az itt élő 84 éves idős hölgy nagyon megrémült, amikor a konyhában szembe találta magát a jól megtermett kopaszra nyílt idegennel. Amikor a néni megszólította, csak morgott valamit az orra alatt, sarkon fordult, és elment. Január 24-én a gyanús egyének visszatértek ebbe az utcába. Most egy házzal arrébb akartak nagy valószínűséggel vagyon elleni bűncselekményt elkövetni. A helyi hangszóróban elhangzott figyelmeztetéseknek és személyleírásoknak köszönhetően azonban az utcabeliek felismerték, és megpróbálták feltartani őket. De az elfogott személy kitépte magát



lakosunk kezei közül, és elfutott a közelben parkoló autóhoz, ahol várta a két tettestársa.

Január 28-án éjjel háromnegyed 11-kor az éjszakai csendet az állami rendőrség szirénázó és kék fénnel villogó autói rázták fel. Egy magyar rendszámotlábú Peugeot 307 autót üldöztek egészen Ógyallától községünkig. Az autó a főútról lefordult a Szent István tér felé, a körforgalomban áttért az ellenkező irányba, a nagy sebesség miatt megcsúszott, felment a járdaszegélyre és defektet kapott. Amikor a kocsit megállt, négy hátizsákos személy

ugrott ki belőle és a Rózsa utca irányába futottak. Kiderült, hogy a csehországi autóra lopott magyarországi rendszámotlábát szereltek, és a balkáni sofőr négy menekültet szállított benne. A gépjármű vezetője le lett tartóztatva, a négy személyt az állami és a községi rendőrség kutyákkal is kereste, de eredménytelenül.

Február 8-tól folyamatosan tűntek el a kertekből, udvarokból a díszes szobrok,

### A községi rendőrség határozottan kéri a lakosokat:

- Nappal is zárják kulcsra az otthonaikat!
- Ne hagyják a kulcsot felakasztva a bezárt utcaajtón!
- Figyeljék a környezetüket!
- Ne engedjenek be idegeneket az udvaraikba, házaikba, lakásaikba!
- A gyanús személyeket azonnal jelentsék a községi rendőrségnek!

kőoroszlánok. A tolvajok egyszerűen letették őket a tartóoszlopokról vagy besétálták az udvarokba, és ellopták a tárgyakat. Volt, hogy 70 cm magas nehéz beton szobrokat vittek el. A tolvajt a lopott zsákmánnyal a tettestársa a közelben várta egy autóban, majd a szobrokat eladták a szomszédos faluban.

Február 17-én négy esetben kaptunk bejelentést megfajtott baromfiktól. Egy esetben 12 tyúk pusztult el. A lakosok kóbor kutyákra és menyétfélékre gyanakodtak, de volt, aki szerint tyúktolvaj járkált az éjjel, s miután megfajtotta a szárnyasokat, az udvaron hagyta őket. Sakál is szóba került, de mindenkit megnyugtatok, nem sakál, nem tyúktolvaj, hanem egy ravasz róka járt az udvarokban. Az egyik hajnalban sikerült őt fotócsapdával és a zsákmánnyal együtt lefényképezni.

Május 27-én este 9 órakor bejelentést kaptunk, hogy gyanús személy járkál a határban. Kiderült, hogy az illető kincset keresett fémkeresővel a falu külterében lévő ásatásoknál. Mivel nem rendelkezett a kerületi műemlékvédelmi hivatal engedélyével, ezért büntető eljárás indult ellene régészeti örökség megkárosítása és annak elértéktelenítése vádjával.

Július 5-én a Jesenskij utcában futballozó gyerekek rémülten jelentették, hogy az egyik családi ház magas fenyőfáján méhraj van. Idén, négy ilyen esetünk is volt. Minden alkalommal a méhészettel foglalkozó Pekarik László és fia Péter jöttek a segítségünkre, akik szakszerűen befogták a méheket.

Nyáron ismét megnőtt a vasútállomásról ellopott kerékpárok száma. A tolvajt nem riasztotta el a lakat sem, egyszerűen letörte vagy levágta. Csupán egy biciklit sikerült megtalálni a közeli bokrokban.



Szeptember 16-án a mezőgazdasági szövetkezet agronómusa arról értesített bennünket, hogy a traktoristák az egyik bokor alatt gyanús csomagot találtak. A helyszínre érkezve valóban ott volt a "csomag". Az emberben ilyenkor rögtön felmerül, hogy csak nem emberi test van

ne. Valaki gondosan becsomagolta elpusztult állatát, kivitte a határba és egy vadszilva bokor alá tette ahelyett, hogy elásta volna jó mélyen a telkén vagy elvitette volna az egyik közeli állatorvosi klinikára. Tettével nemcsak hogy zavart keltett, de kihágást is elkövetett.

a csomagba rejtve távol a falutól? Amikor gumikesztyűvel a kezemen eltéptem az utolsó réteget, egy fekete nejlonzsákot, kiderült, hogy egy német juhászkutya mardványai vannak benne.

Szeptember 24-én éjjel fél 2-kor betörték a gyógyszerárba, ahonnan 5 000 € értékben vitték el készpénzt. Mivel bűncselekményről van szó, a nyomozást az állami rendőrség folytatja tovább.

Október végén az egyik hölgy lakosunkat hamis 100 € bankjeggyel csapták be, amikor egy ismeretlen krizantémot vásárolt tőle. Csak egy héttel később derült ki minden, amikor fizetni akart a pénzzel a postán. A posta alkalmazottja figyelmeztette őt, hogy hamis a pénz.

Legújabbban benzinnel működő gépkocsik katalizátorait lopják el ismeretlen tettesek. Két bejelentett eset alapján a régebbi típusú autókat oldalra fordították, és kifűrészték a kipufogó rendszerből a katalizátort, ami nemesfémeket tartalmaz, és amelyeket értékesíteni tudnak a tolvajok.

*Marenčák Péter rendőrparancsnok*

## Vigyázzunk a fűtési szezonban



A hideg időjárás beköszöntével egyidőben kezdetét veszi a fűtési szezon, ami sajnos egyúttal a tüzesetek számának megnövekedését is jelenti. A fűtési idény alatt a tűzoltóknak mindig több esetben kell családi házakban, ill. lakásokban keletkezett tüzesetekhez kivonulniuk, mint általában.

Ez év első 9 hónapjában a 389 tüzeset történt a fűtőtestek, füstelvezető cső és a kémény nem megfelelő műszaki állapota vagy meghibásodása miatt az országban. Az említett időszakban történt tüzek során 1 személy életét veszítette, 15 pedig megsérült. A tűz által okozott károk összege 791 885 €.

A ház- és lakástüzek keletkezésének leggyakoribb oka a füstelvezető cső és a kémény nem megfelelő műszaki állapota, helytelen beszerelésük, a fűtőtestek nem megfelelő használata vagy rossz állapota. Az említett okokon kívül nagyon sok esetben a nyílt láng, a tüzelő- és gyúlékony anyag vagy az izzó hamu használatakor mutatott gondatlanság és figyelmetlenség idézte elő a tüzet. Az évekre visszamenő statisztikai adatok azt támasztják alá, hogy a családi házakban keletkezett tüzet a legtöbb esetben a fűtőtestek nem megfelelő műszaki állapota okozza.

A lakóházakban és egyéb más épületekben keletkező tüzesetek számának csökkentése érdekében a tűzoltóság azt ajánlja, hogy még használat előtt legyen elvégezve a fűtőtestek ellenőrzése, a beszerelés a gyártó által kiadott használati utasítás alapján legyen elvégezve, majd

ezek után folyamatosan ellenőrizzük a fűtőtesteket a fűtési szezon idején. A hamut tűzálló edénybe szórjuk és tartsuk be a gyúlékony és ehhez hasonló anyagok tárolására vonatkozó szabályokat.

### **A fűtési szezon idején a következőkre ügyeljünk:**

**Megfelelő tüzelőanyaggal fűtsenek**

Kazánal, kályhával és kandallóval való fűtéskor a megfelelő tüzelő anyagot használják. Háztartási hulladék, műanyagok és más gyúlékony anyagok tüzelése fokozott tűzveszélyt jelent, és szennyezi a környezetet.

### **Rendszeresen tisztítsák és ellenőriztessék a kéményeket**

A kémények felülvizsgálatát szakemberrel végeztessük el. A kémények műszaki állapotáért és karbantartásáért a tulajdonos felel, tehát az ő kötelessége azokat rendszeresen tisztíttatni és ellenőriztetni. A fűtőtestek ellenőrzése elsősorban a beszerelésre és a működőképességre irányul, valamint arra, hogy nem károsodott vagy égett-e el a fűtőtest anyaga. Gáztűzhelyek esetében ügyelni kell a levegő-utánpótlást befolyásoló műszaki berendezések tisztítására, és be kell tartani a revíziós felülvizsgálatot, hogy ne álljon fenn a gázszivárgás veszélye.

### **Megfelelő módon tároljuk a tüzelőanyagokat**

A kazán, kályha és kandalló közvetlen közelében ne tartsunk gyúlékony anyagokat, mivel a fűtés során véletlenül kikerülő izzó részecskék tüzet okozhatnak.

**Forrás: A tűzoltóság**

*Kellemes karácsonyi ünnepeket  
és boldog új évet!*





# Bérmálás egyházközségünkben

*"Szentlélek jöjj, lobogó láng, Szentlélek jöjj a világ vár..." (ifjúsági ének)*

Ünnepnapra virradtunk 2020. október 3-án. Egyházközségünkben 23 bérmálkozni vágyó magyar fiatal várta, hogy a szentségben nagykorúvá válhasson e szép napon. A koronavírus járvány, mint minden másba, ebbe is beleszólt. A hosszú készülődés után az utolsó pillanatig kérdéses volt, hogy egyáltalán engedélyezi-e az állam, hogy megvalósuljon. Am a Szentlélek ereje megmutatta, hogy mennyire hatékonyan tud működni e téren is. Így bár a szülők, nagyszülők, ismerősök és barátok jelenléte nélkül, szombaton 9 órakor kezdetét vehette az ünnepi

bérmálási szentmise Mons. Ďurčo Zoltán, a magyar hívek püspöki helynöke, Mgr. Nagy András esperes-plébános, Mgr. Viliam Michalovič lelkiatyánk, a bérmálkozók és bérmaszülei jelenlétében. A hozzátartozók a helyi kábeltelevízió és az internet közösségi oldalán egyenes adásban kapcsolódhattak be a szentmisébe.

A Szentleckében azt olvastuk, Szent Pál arra kér minket, hogy a Lélek szerint éljünk és ne a test kívánságait kövessük, mivel ezek ellentétben állnak egymással. Ezért nem tesszük mindig azt, amit jónak látnánk. A Lélek cselekedetei: szeretet, öröm, béke, türelem, kedvesség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás, tisztaság. Ha a Lélek szerint élünk, akkor eszerint is rendezzük életünket.

Püspöki helynökatyánk szentbeszédében arra kérte fiataljainkat, hogy ne csak díszfák legyenek, hanem termő gyümölcsös fák, hogy lelki életük meg hozza a sok gyümölcsöt egyházközségünkben és a világban. A Szentírásból tudjuk, hogy az

ket, hogy Jézus tanításának megtartásához és hirdetéséhez erőt kapjanak Tőle. A bérmálás és a keresztség szoros kapcsolatban van egymással. Míg a keresztségben Isten a kegyelmi életre hív meg minket, addig a bérmálás már küld, hogy erről az életéről tanúságot tegyünk.

A katolikus egyház katolikus katekizmus a bérmálást ekképp magyarázza: „Amikor az edző egy labdarúgó játékot a pályára küld, kezét a vállára teszi és elmondja neki végső utasításait. Ugyanígy a bérmálásban is kézrátételben részesülünk. Az élet pá-



apostolok a megkeresztelt hívekre imájukkal és kézrátételükkel hívták le a Szentle-

lyájára lépünk. A Szentlélektől tudjuk, mit kell tennünk. Teljességgel buzdít minket. Megbízása a fülünkben cseng. Érezzük segítségét. Bizalmával nem fogunk visszaélni és utasítása szerint fogunk dönteni. Csak akarnunk kell, és rá kell hallgatnunk.”(youcat)

Bízunk abban, hogy megbérmáltjaink nyitott füllel, szemmel és szívvel fogják járni nagykorú életútjukat és tanúságot tesznek hitükről e zűrzavaros világunkban.

**Mgr. Csányi Alexandra**



## Gratuláció jubilánsaiknak

Október az idősek számára jelentős őszi hónap. Nem véletlenül, hiszen az idősek iránti tisztelet hónapja, amelyről a Rökkantszövetség helyi alapszervezete sem feledkezik meg. Ezért engedjék meg, hogy sok szeretettel köszöntsem elsősorban az idén kerek születésnapjukat ünneplő tagjainkat. Nagyon jó erőt, egészséget, optimizmust, kitartás kívánok valamennyiüknek ebben a nehéz időben. Ezenkívül arra kérek mindenkit, legyünk figyelmesek egymással, de másokkal szemben is, hogy még sokáig találkozhatunk a szervezetünk, ill. a község által rendezett eseményeken, ha a helyzet majd megengedi. Jelenleg, sajnos nem lehet kulturális és társadalmi jellegű rendezvényeket szervezni,

ezért ezúton kívánok Önöknek karácsony közeledtével áldott ünnepeket. Az Úr kísérelje lépteinket 2021-ben is.

Az alapszervezet elnökeként jó erőt, egészséget szeretnék kívánni továbbá szervezetünk valamennyi tagjának és tardoskeddi barátainknak. Legyen sikeres az előttünk álló év.

Végezetül köszönetet mondok támogatóinknak, a polgármester úrnak és az önkormányzatnak az anyagi és erkölcsi támogatásért. Köszönjük, hogy egész évben segítik alapszervezetünk fennállását, működését. Hálás köszönet mindenért.

**Ludaš Tāna, elnök**



# Szépkorú jubiléjainknak

*"Legyetek türelmesek hozzám, ha majd  
elfelejtek már dolgokat,  
ha próbálom idézni, de nem megy,  
a feledésbe merült, fehér foltokat.*

*Legyetek türelmesek hozzám, ha majd  
beszélék, s elakad a szavam,  
ha a mondat közepén újrakezdem,  
vagy ha ismétlem önmagam.*

*Legyetek türelmesek hozzám, ha majd  
nehézkösen, lassan mozdulok,  
ha riasztanak az akadályok,  
és sokszor visszafordulok.*

*Legyetek türelmesek hozzám, ha már  
nem boldogulok egymagam,  
ne engedjétek el öreg kezem,  
legyen akármilyen haszontalan.*

*Legyetek türelmesek hozzám,  
érezzem, nem vagyok egyedül,  
érezzem, hogy becsülnék, szeretnek,  
hogy nem éltem értelmetlenül..."*

(Részelt Zagyai. G. Ilona verséből)

Október nemcsak egy őszi hónap, de egyben az idősek iránti tisztelet hónapja is, amikor az idősebb lakosainkat – a jubiléjainkat köszöntjük. Sajnos, az idei tavasz és az ősz nem kedvezett a kulturális és társadalmicélú rendezvényeknek, amelyeket a világvárvány miatt nem lehetett megszervezni vagy csak szigorú előírások betartása mellett. Ez érintette a szépkorú jubiléjaink tiszteletére tervezett ünnepélyt is, amit községünk önkormányzata tekintettel a kialakult helyzetre ebben az évben nem tudott megszervezni. Az idén jubiléjoló lakosaink azonban megérdemlik, hogy köszöntsük őket. Ezért fogadják sok szeretettel a polgármester úr, Tóth Marián mérnök gondolatait, amelyeket az ünnepélyen tolmácsolt volna Önöknek.



## Kedves Ünneplő Jubiléjaink!

Már hagyományá vált, hogy évente egy alkalommal összegyűjünk egy közös ünnepélyen azzal a céllal, hogy kifejezzük hálaunkat, tiszteletünket, megbecsülésünket és szeretetünket azok iránt, akik hosszú, munkában eltöltött évek után köztünk töltik megérdemelt nyugdíjas éveiket. Idén sajnos nem ünnepelhetünk együtt, nem találkozhattunk személyesen a járványügyi helyzetből adódóan. Ezért engedjék meg, hogy most rendhagyó módon, a Tardoskeddi Hírmondó hasábjain köszöntsem Önöket. Fontosnak tartom ugyanis, hogy a 2020-as évben ünneplő szép



korú jubiléjaink is részesüljenek jó magam és az önkormányzat jókívánságaiban.

Október, az Idősek iránti tisztelet hónapja az idős emberekről, az ő tiszteletükről szól. Tiszteletünk magába foglalja elfogadásukat, támogatásukat, szeretetüket és annak kifejezését, hogy társadalmunknak ők is hasznos tagjai. Szükségünk van mindarra a sok élettapasztalatra, arra a higgadt bölcsességre, amellyel csakis ők rendelkeznek. A türelmre, az elfogadásra, arra, ahogy tanítanak, nevelnek bennünket.

Mi emberek furcsa lények vagyunk. Tudunk örülni, sírni, dühöngeni, de a legfontosabb, hogy szeretni is tudunk. Mint ahogy Goethe írja: „Szeretni és szeretve lenni a legnagyobb boldogság a világon.” Bizony, így van ez! Életünk mindennapjaiban nélkülözhetetlen a családi szeretet, a féltő törődés, az odaadó gondoskodás. Valljuk be, mennyire jól eső érzés, mikor láthatjuk közeli családtagjaink elégedett, mosolygós arcát. Amikor az unokák, dédunokák megdicsérik a mama főztjét, amikor a nagypapák munkában elfáradt keze örömmel karolja át a büszke utódját. Tudni azt, hogy vannak emberek, akik fontosak számunkra - nagy csoda.

A szeretetben a legnagyobb dolog adni: ölelést, csókot, tanácsot, mindegy mit, csak szívből szóljon. Hiszen ha mi adunk, kapunk is, ezáltal lesz teljes a világ. Szeretetet és tiszteletet az kap, aki maga is szeretetet sugároz a körülötte lévőknek. Aki türelemmel fordul másokhoz, és példát mutat nekik az erényes életből.

## Kedves Ünneplő Tisztelt Jubiléjaink!

Arra szeretném kérni Önöket, segítsenek minket tapasztalataikkal és támogassanak szeretetükkel. Ha szükséges, figyelmeztessenek a hibáinkra, és bölcsességükkel mutassák meg nekünk a helyes utat. Szeretném megköszönni Önöknek azt, hogy a hagyományokat továbbadták, a világot továbbépítették nekünk. Köszönöm, hogy nemcsak ősiektől kaptak fákat, hanem utódaiknak is adnak belőle. Azt kívánom, hogy jó egészségben, vidám kedvvel, sokáig maradjanak még közöttünk. Ugyanakkor arra is kérem Önöket, vigyázzanak magukra, az egészségükre, tartsák be az előírt óvintézkedéseket bizva abban, hogy néhány héten belül ismét valamennyien biztonságban érezhetjük magunkat.

**Tóth Marián polgármester**

A 2020-ban kerek születésnapjukat ünneplő tardoskeddi jubiléjainknak nagyon jó erőt, egészséget és még számtalan boldog percet kíván szereteteik körében a nyugdíjasklub vezetője, a Rozmaring dalkör és a Tardoskeddi Hírmondó szerkesztősége.

# Játék, élmény, szórakozás

Óvodánk csaknem félévnyi szünet után fogadta újra teljes létszámban a gyermekeket. Nagy öröm volt szeptember 2-án, amikor lassan megérkeztek az óvodába szülei kíséretében az új és régi ovisok. A mosolygós arcok és kíváncsi szempárok vidám hangulatban keresték a régi barátokat, fedezték fel újra a kedvenc játékaikat, vették birtokba az óvodát.

Az új iskolaévet új tanító nével kezdtük, Mgr. Birkus Kitti óvodapedagógussal, akit nagyon hamar megszerettek a kis ovisok.

A mostani helyzet sokban más, mint amit eddig megszoktunk. Aggódva figyeljük a járványhelyzetet, alkalmazkodunk az óvintézkedésekhez úgy a családban, mint az óvodában is. Szigorúan betartjuk az előírásokat, így óvjuk a gyermekeket, a pedagógusokat és a családok egészségét.



Az új kisovisok hamar alkalmazkodtak a szabályokhoz, a nagyobbak pedig példamutatóak.

Az óvodai élet legfőbb tevékenysége továbbra is a játék marad, persze más-más formában, mert az ovisban a játék által észrevétlenül tanulnak, és játékosan bővítik ismereteiket, fejlesztik képességeiket. Ezért többféle

játékot alkalmazunk. Az egyes mozzdulatokat, folyamatokat ismétlő, gyakorló-utánzó játék nagyon alkalmas arra, hogy a most aktuális gyakori kézmosásnál alkalmazzuk ezeket. Főleg a kicsiknek élvezetesebb így a tevékenység. A bonyolultabb játékok pedig, mint a szerepjáték, az alkotójáték és a szabályjáték a nagyobbak számára ígér szórakozást és egyben tanulást. Az év folyamán mondókákat és körjátékokat tanulunk, zenét



hallgatunk, dalolunk, majd bábozunk, virágot ültetünk, gyurmázunk, és csodaszép meglepetést készítünk majd karácsonyra, anyák és apák napjára.

A mostani helyzet szokatlan mindnyájunk számára, ezért kívánom, hogy gyermekeink és mi is minél hamarabb élvezzük egymás társaságát, családi és baráti körben. Kellems ünnepeket!

**Mgr. Pintér Adriána**  
igazgató

## Őszi csodák az óvodában

A gyermekek mindennapjait lehetőségeinkhez mérten igyekszünk a kicsik és nagyobb számára egyformán színesebbé és érdekesebbé varázsolni, eszmei értékekkel, életre szóló emlékekkel gazdagítani. Óvodai életünk középpontjában a környezeti nevelés áll, amelyet a nap egészében a helyes életviteli szokások és a környezettudatos magatartás kialakítása érdekében végzünk.

Az őszi hónap varázsát az ovisban gyűjtögetéssel kezdtük. A szorgos kis kezek faleveleket, őszi terméseket szedtek a kézműves foglalkozásokhoz.

A foglalkozások során az életkori sajátosságoknak megfelelően választottuk ki a tevékenységeket: nyírás, ragasztás, rajzolás, megfigyelés, játék, ismerkedés a zöldekkel, gyümölcsökkel. A gazdag, eseménydús hét után az elkészült díszek kikerültek a falakra és a folyosón díszítették óvodánkat. A természet lehetőségeit igyekeztünk a lehető legjobban kihasználni, hiszen ez az egyik legkoszosabb évszak, mely számos lehetőséget nyújt a természet változásainak megfigyelésére. Éppen ezért, sok időt töltöttünk a



szabadban, ahol sétáink során hallgattuk a természet hangjait, beszívtuk a friss őszi levegőt, gyönyörködtünk a fák lehulló színes leveleiben. Megöleltük a fákat, megfigyeltük és összegyűjtöttük terméseiket, sőt lehetőségünk volt több fát és növényt összehasonlítani. A gyerekek öröme és lelkesedése arra ösztönöz minket, hogy a továbbiakban is hasonló módon folytassuk tevékenységünket. Az óvodában azt szeretnénk, hogy gyarapodjanak a gyermekek természettel kapcsolatos ismeretei, és felhívjuk figyelmüket a természet védelmére, fontosságára.

Az év többi napján is szeretnénk minél több programot készíteni óvodásaink számára, hogy újabb élményekkel gazdagodjanak. Szeretnénk megünnepelni a karácsonyt, az anyák napját, s szeretnénk vidám mókával szórakoztatni a gyermekeket farsang alkalmából. A Föld napján beszélgetnénk és alkotnánk a gyerekekkel, hogy tudatosítsák, mennyire fontos a lakhelyünk, Földünk védelme. Júniusban hagyományos gyermekhetet tartanánk, amikor szeretnénk elvarázsolni óvodásainkat a mesék birodalmába, játékkal,



mesével, zenéléssel. Jó lesz az iskolaköteles gyermekek ballagási ünnepségére, búcsúztatására készülni. Könnybe lábadt szemmel engedni útnak az óvoda falait kinőtt emberpalántákat, hogy tovább kamatoztassák tudásukat az iskola padjaiban.

Szeretnénk továbbra is együttműködni és ápolni a kapcsolatot a helyi alapiskolával. Nagycsoportosaink iskolalátogatáson vesznek majd részt, ismerkednek az iskolával és a tanító néikkel. Mindent megteszünk, hogy folytatódjon együttműködésünk a helyi szervezetekkel, könyvtárral, tűzoltóinkkal és a községi rendőrség munkatársaival, szeretnénk bemutatni munkájukat, sport- és kulturális rendezvényeken vennék részt.

Bizunk benne, hogy a kitűzött terveket meg tudjuk majd valósítani.

**Bobek Anikó**  
Szent István Óvoda

A SZEMERÉNYI KÁROLY MAGYAR TANÍTÁSI NYELVŰ ALAPISKOLA ÉLETÉBŐL



Elsős letter



A szív világnapján



Barangolás Tündérorszámban



Futás az egészségért



Az egészséges táplálkozás világnapján



A nagyszülők világnapján



Innovatív módszerek a tanításban



Rendhagyó történelemóra



Tanuljunk az Új Szó-val!



Emléztünk...

## Egy nem hagyományos csapat, nem hagyományos éve

Sokszor kérdezték már tőlem, csodálkozva annak hallatán, hogy cserkész vagyok, hogy mi is árulunk-e sütitet, mint ahogy azt a filmekben látják. Amikor közlöm velük, hogy nem, nekünk ez kicsit másról szól, megkérdezik, de mi akkor a cserkészet, ha nincs süti? Én erre szinte már-már sablonosan azt válaszolom, hogy a cserkészet egy önkéntes, politikamentes ifjúságnevelő mozgalom, amely mindenki számára nyitott származástól, nemtől, társadalmi és vagyoni helyzetétől, felekezettől függetlenül. Célját, alapelveit és nevelési módszereit alapítója Robert Baden-Powell határozta meg a 20. század első évtizedében. A cserkészet célja, hogy támogassa a fiatalokat testi, lelki, társadalmi és szellemi képességeik teljes kifejlesztésében úgy egyénként, mind felelős állampolgárként.

Amikor tovább faggatnak, hogy miért jó nekünk a szabadidőnkben más gyerekekkel foglalkozni vagy tíz napig az erdőben szinte minden nélkül élni és hasonlók, akkor bizony elgondolkodom, mert mindig nehéz szavakba önteni azt a rengeteg érzést és gondolatot, hogy miért jó cserkészeknek lenni? Miért éri meg, s hogy miért szeretjük minden egyes másodpercét? Talán azért, mert olyan élményeket és tapasztalatokat gyűjtünk, amelyeket máshol nem tudunk vagy mert olyan embereket hozott az életünkbe, akiktől a legrosszabb pillanat is jó, és akikkel sosem adjuk fel. Talán azért, mert sokszínűek vagyunk és mégis egyformák. Talán azért, mert a cserkészet megtanított türelmesnek lenni, megtanított arra, hogyan fogadjunk el és dolgozzunk együtt tőlünk különböző emberekkel. Megtanított arra, hogy ne essünk kétségbe, mert mindenre van megoldás, és együttes erővel mindent meg lehet oldani. Megtanított arra is, hogy vállaljunk felelősséget magunkért és egymásért.

Ismét eltelt egy cserkészev, mely tele volt várt és nem várt kihívásokkal, megannyi fantasztikus pillanattal. Ám idén a szokásos beszámoló helyett inkább csapatunk megalakulásának 20. évfordulójára és a köszönetnyilvánításra fektetném a hangsúlyt, hiszen ez volt a cserkészevünk fénypontja.

Augusztus 20-a számunkra nemcsak Szent István ünnepe miatt különleges,

nemcsak azért, mert este összeülünk a tábortűznél, hogy közösen emlékezzünk meg honfitársainkra. Nekünk azért is fon-



tos ez a nap, mivel 20 évvel ezelőtt ezen a napon alakult meg a 60. számú Sík Sándor cserkészcsapat Tardoskeden. Szülőnapunkat szentmisével kezdtük, hogy hálát adjunk az elmúlt 20 évről, és megköszönjük Istennek, hogy évről évre erőt, örömet és segítő kezet ad csapatunknak. Ezután a Faluházban folytatódott a program, ahol a beszédek és köszönő ajándékok szétosztása után az önkormányzattól kapott hatalmas torta elfogyasztása, valamint

is bekapcsolódtak. A napot cserkészekhez híven tábortűzzel zártuk, amely a Magyar Szolidaritás Tüze is volt egyben, Trianonra

emlékezve. Mi, cserkészek nagy izgalommal éltük meg ezt a napot. Nagyon jó érzés volt, hogy egy óriási körben tudtunk ülni a tábortűz körül közösen lakosainkkal, akik velünk ünnepeltek.

Most ismét megragadom az alkalmat, hogy köszönetet mondjak mindenkinek a támogatásért, amit az elmúlt években csapatunknak nyújtottak. Köszönjük a kedves, biztató és elismerő szavakat. Mindig jól esik, mikor visszajelzéseket kapunk, és értékeli a munkánkat. Köszönjük a polgármester úrnak és az önkormányzatnak az anyagi juttatásokat, s hogy mindig számíthatunk a segítségükre. Köszönjük az egyházközségnek, hogy az épületükben lehet a cserkészotthonunk, ahol hétről hétre tevékenykedünk, és egyre otthonasabban érezzük magunkat. Köszönjük Halász Gabriellának és a Kelly étteremnek a támogatást, a finom ételeket. Köszönjük



állófogadás következett. Külön öröm volt számunkra, hogy csapatunk régi tagjai szintén felvették nyakkendőjüket, és velünk együtt ünnepeltek felidézve megannyi felejthetetlen emléket. Természetesen a játék sem maradhatott el, így késő délután a Vásárcsarnok melletti területen játszottunk egy jót, amibe később a szülők

a magyar alapiskola vezetőségének, hogy tárt karokkal fogadnak minden alkalommal, és igénybe vehetjük az iskolát. Köszönjük a Korund cégnek a rengeteg póló nyomtatást, ajándék gyártást, és a türelmet, amíg kitaláljuk mindezt. Köszönjük a mezőgazdasági szövetkezetnek a sok gyümölcsöt és egyéb támogatást, ami sokszor növelte

fáradt testünk vitaminbevitelét. Köszönjük a régi és a jelenlegi kultúrfelelősnek a sok segítséget, támogatást, ötletet és a zök-

fél cserkészotthonunkat. Hatalmas köszönettel tartozunk a szülőknek is, köszönjük a bizalmat és a támogatást, hiszen ezzel

tétek magatokat. Ez ad újabb és újabb motivációt arra, hogy továbbvigyük a csapatot és kitartást az elének gördülő nehézségek legyőzéséhez. Mert van miért!

S végül óriási köszönetet mondok a csapat jelenlegi vezetőinek is, akik időt nem sajnálva törekednek arra, hogy a gyermekek játszva tanuljanak, s hogy a cserkész-eszmék szerint neveljék őket. Szavakba se tudom önteni, mennyire hálás vagyok nektek mindenért, amit a csapatért tesztek. Hogy a tanulmányaitok és a munkátok mellett neveltek, szórakoztattok, vigyáztok, szervezték, és megvalósítottok mindent. Sok dolgot megszerveztünk már, és még mindig rengeteg van előttünk, de nagyon köszönöm a kitartásokat. Köszönöm, hogy minden panasz nélkül végzitek a dolgokat, hogy önkéntesen vállaltok magatokra a feladatokat. Köszönöm a számtalan áldozatot, amit a cserkészetért, a csapatért tesztek. Köszönöm, hogy Ti vagytok a második családom, és hogy számíthatok rátok. Remélem tudjátok, hogy mennyire értékesek vagytok. Nemcsak a csapatunk, hanem a világ számára is kincset értek!

Bízom benne, hogy a Jóisten segítségével még sokszor 20 évet fog megélni a csapatunk tele vidámsággal, kalanddal, kihívásokkal, összefogással és sok-sok lelkes cserkessel.

**Száraz Bernadett,**  
csapatparancsnok



kenőmentes kommunikációt. Köszönjük Mészáros Imrének, hogy mindig segít, számíthatunk rá, és megőrökíti a számunkra kedves és fontos eseményeket. Köszönjük Csikós Toni bácsinak, hogy szabadidejében önkéntesen kifejtette a cserkészotthonunkat, ami beázott. Köszönjük a Csemadoknak a gondtalan együttműködést és a közös munkát. Köszönjük Kele Lajosnak és Asztalos Orsinak, hogy annak idején 20 évvel ezelőtt erőt nem sajnálva megalapították csapatunkat. Köszönjük apukámnak, Száraz Ferencnek, hogy a táborok alkalmával erdőn, hegyen keresztül szállítja a

szaságot - ha például éppen leszakad az ég, és szállítani kell minket -, az anyukáknak a tábor utáni nagymosást, a türelmet, ha elhúzódik az őrsi vagy a csapataktió, a tanácsokat, a lelki és anyagi támogatást, a segítséget és azt a hatalmas szeretetet, amit felénk közvetítenek. Köszönjük!

Köszönöm nektek is kis- és nagycserkészek, hogy csatlakoztatok hozzánk, hogy eljártok az őrsi foglalkozásokra, és hogy a csapatunkat alkotjátok. Mindig öröm látni és visszahallani, amikor élvezitek a nektek szervezett programot, hogy elmesélitek otthon, az iskolában, hogy milyen jól érez-

## Új tardoskeddi szuvenírek



A helyi Lucerna Polgári Társulás mindig igyekszik számon tartani a Tardoskeddel kapcsolatos eseményeket és évfordulókat. Ezért a társulás

20. születésnapját ünneplő évben előlegesen meglepetést készítettünk lakosaink és a községünkbe látogató turisták számára. Egy kétoldalas két

évre szóló naptárt, leporellót, bögrét és hűtőmágnest készítettünk – mindet a jövő évben esedékes Tardoskedd írásos emlékének 800. évfordulója alkalmából.

Az emléktárgyakat a jól ismert helybéli fényképész Tóth Ferenc (több nemzetközi fotóverseny nyertese) közreműködésével sikerült kivitelezni, akinek a naptár, leporello, bögre és hűtőmágnest alapjaként szolgálnak. Rajta kívül a szövegek elkészítésénél, ill. fordításánál Birkus Magda és Mgr. Mészáros Ildikó segítettek. Grafikai szempont-

ból Marek Valigura véglegesítette az elképzeléseinket a tardoskeddi Grafity Fújasová cég munkatársaként. A cég évek óta lelkes támogatója projektjeinknek.

A kedvező árban kapható izléseles dizájnnal rendelkező emléktárgyak és a szlovák – magyar – angol nyelvű leporello kedves ajándék lehet bárki-nek. Nemcsak az itthoniaknak, de a határon túliak számára is. A tárgyak révén még jobban meg lehet ismerni községünket, amely kulturális emlékművei és történelme kapcsán figyelemre méltó település a turizmus szempontjából is. A történelmi leporelló fényképei különálló képeslapként is megfelelnek.

**Buda Ferenc**  
mémők

# Vitaminok a kertből - fűben fában meglepi

Egy kert nem csupán az ember lelkét ápolja, gondozás során a testet is. Színeivel pihenteti a szemet, illataival edzi a tüdőt, pezsdíti az agyműködést, madárdalal a fülünk sem marad ki az kondizásból. Felmerül a kérdés, hogy gazdagíthatja szervezetünket a kert a többi érzékszervünket is kielégítve? A hölgy-olvasók itt rögtön rávágnák, hogy egy férfi szívéhez a hasán át vezet az út, én pedig kiegészítem, hogy az igazi egészségtuninghoz a kert termései viszik a férfit és a nőt egyaránt. Mi az, ami ehető, ami rengeteg vitaminnal szolgál, és még csak nem is tudunk róla? Bizony rengeteg olyan dísz áll, nő a kertben, melyek nemcsak, hogy szépek, de fogyaszthatók, finomak és vitaminokban, cukrokban, ásványi anyagokban gazdagon ellátottak. Mivel ebben az irányban a szakirodalom igen csak bőségesen áll rendelkezésre, a teljesség igénye nélkül emelnék ki néhányat.

Az ősz a termésekérésének az ideje. Ilyenkor takarítjuk be a például a **csipkebogyót**, de számos egyéb rózsaféle termése is fogyasztható. Igazából ez áltermés, melyben a vitaminok elsősorban a magokat körülvevő húsos szövetben található. Itt a leginkább közismert a C-vitamin, de az irodalom a sorban itt közel sem áll meg. A csipkebogyók kiválóan száríthatók, így télen meleg vízzel felöntve igazi üdítő vitamindús italt kapunk. (Szándékosan írtam a meleg vizet, hisz' 50-60°C felett a C-vitamin elbomlik, 12 órás lúgozódást követően viszont a lébe oldódik ki).

Sokan kapásból az alma-körte párosításhoznak a következő C-vitamin forrásként,

ami nem teljesen helyes, ráadásul a szüretet követően hűtés nélkül szépen lassan leépjöl a termésekben, így a tavaszig őrzött gyümölcsökben már csak minimális mennyiség marad. Ámde a rózsafélék



családja hatalmas, és sokkal jobb vitaminbomba tud lenni ilyenkor a **naspolya**, a **vackor**, a **házi berkenye** vagy a **galagonya**. De vannak más nehezbombázók is a családban, gondoljunk csak a birsre, mely hosszú hetekig illatos dísz szüret után hol lakásnak, hol pálinkának. De nézünk csak a többit. A házi berkenyével még elvéve találkozhatunk szőlőskertekben, vagy erdőjárásokkor (ha a vaddisznók nem előznek meg minket). A termések

mini alma vagy körteformájúak és igenis, meg kell várni a néhány napot, míg szotytyosra utóérnek. Az utóérés a naspolyánál is fontos. Leggyakrabban a naspolya az első dércsípés, az első fagy után kerül fogyasztásra. Ez a gyakorlat, holtl óvatosan szüretelve legalább három héttel kitolható a termések fogyaszthatósága. Télen kertünk madaraival kell megmérkőznünk a finom puha termésekért. A vacsor, Süsü kedvence, másnéven a vadkörte fanyar, ám egy igazi kis vitaminbomba a nemesebb nagy testvéreihez képest. Galagonyákat pedig frissen, vagy teának fogyaszthatjuk aszalást követően.

Kérdezték számtalanszor, hogy a **tiszafa** tényleg mérgező-e? Nos, igen, valóban az, kivéve a piros zselés ragacsos magköpenyt, mely kiváló édes csemege és kalóriabombon. Vigyázat, a mag és a magot tartó kis pikkelycsozó (csuma), valamint a növény összes többi része kivétel nélkül mérgező! Ezek elfogyasztása esetén haladéktalanul forduljon orvoshoz! Fő az óvatosság!

Szép díszként mutat kertekben, parkokban az **ecetfa** (*Rhus typhina*), melynek piros csapolt fagyalatra emlékeztető termés-csomókat nevel a nyár végére. (Gyakran a bálványfát hívják ecetfának felénk, valójában nem sok közük van egymáshoz) Ezek a piros minifagyik rengeteg magot rejtenek. A magok jó szőrösek, a szőrök pedig ragacsosak. Hidegvízben rövid áztatást követően a szűrlet, ízlés szerint mézzel édesítve kiváló vitaminforrás.

Nem hagyhatom ki a **homoktövis** sem, melynek alap faja, de több fajtája is jelen van egyre több kertben. De a Tardoskeddiek ehhez a csodás csemegehez az év 365 napjában hozzájuthatnak egyéb helyi forrásokból, ha a saját tartalékok kifűjnének.

A **mandula**, a **mogyoró** ugyan kevesebb C vitamint, viszont annál több olajat és aminosavakat tartalmaz, zsírban oldódó vitaminokkal. Nincs ez másként a **dióval** sem, ami akár pekándió, akár feketedióként is tudja mindezt.

Véletlen folytán **torma** is bekerült a kertünkbe, frissen felszedve gyökereiben rengeteg vitaminnal és mikroelemekkel, illóolajokkal kínál bennünket. Kétségtelen bátorság kell hozzá, meg egy kis erő és furfang, míg a tányérunkra kerül.

Mondhatnánk, hogy „jó jó de mindent úgy sem ad a kert”. Levesbe **borsot** honnan szed az ember? Egyszerű, a kert-



ből. Elég, ha egy korosabb Zanthoxylum piperitum, azaz szecsuáni bors cserjét telepítünk. Termése egész évre való borssal lát majd el. „Na és a **citrom**, az csak nem nő meg. Vagy mégis?” A kételkedők ha valódi citromot nem is, de rá féltelmesen hasonlító ún. vadcitromot is találhatnak a kertben. Termései kesernyések, fanyarok, kevés lével. Teába reszelve, vagy marmeládénak elkészítve igazi nyencség tud lenni. (Aki fajscolában keresné, Poncirus trifoliata néven leli, és nagy termésű fajtái is elérhetőek).

Benn felejtődött pár **hagyma**, **fokhagyma** a földben és kihajtott? Zsíroskenyérre karikázva az egyik legnagyobb vitaminforrásunk mindkettő. (Az átteleltetett póré nem kevésbé.) Legelnénk egy kis zöldséget? Mármint olyat, ami nem hagymaillatú? Bátran! Télen kint felejtett **kelkáposzta**, **bimbóskele**, **fodroskele**, **petrezselyem**, **saláta**, **spenót**, de akár a **madársaláta**, **saláta** vagy **rukola** árva-

kelése mind kiváló vitaminforrás. Ha nem kedvelnénk az ízt, próbáljuk ki a belőlük készült smoothikat, pár szelet alma, egy kis sárgarépa feldobja az ízt, nem utolsó sorban rostokban gazdag.



Ha egy túlzott Márton-napi pecsenyézést követően vérünk koleszterinszintje aggasztó magasba szökne, erre a **pitypang gyökereiből** készített tea segíthet.

A karácsony meghitt pillanatait még illatossabbá tehetjük, légzésünket könnyítve, ha a fahéj és szegfűszeggel turbózott forraltbort vagy puncsot kortyolgatunk, meg főleg ha a kertben vágunk pár gally **cserszömörécét** (kesztyűben, mert irritálhatja a bőrt), **magnóliát** esetleg **amerikai ámbrafát** és picire felaprítva a radiátorra, kandalló pátkára vagy a padlófűtés rejtettebb pontjára tesszük egy tálban. A fenyőgallyhoz hasonlóan igazi illatdíszt varázsolnak mindketten a lakásba, szobába. Ugyanígy, a vékony szeletre vágott vegetáló **pünkösdirózsa gumó** is finoman illatozik.

A kert még rengeteg titkot és felfedezni valót rejt. Jön majd a tavasz, az ehető rügyek, zsenge levelek, fokhagymák sora, pitypang levele, ehető virágok, ... de legyen ez egy következő cikk témája a folytatásban.

**Tóth Kamil**  
**kert- és tájépítész mérnök**

## Megalakult a ViZia, Tardoskedd új polgári társulása

2020. május 19-én a Szlovák Köztársaság Belügyminisztériuma nyilvántartásba vette a ViZia - Vidéki Zöld Infrastruktúra nevű polgári társulást, amely szinte rögtön a megalakulása után bekapcsolódott községünk életébe, a természet, a táj és közvetlen környezetünk fejlesztésébe. Létrehoztuk a Család Parkot, amelybe új lomblevelű fákat ültettünk, valamint új bokrok és évelő virágok kiültetésével felújítottuk és megszépítettük a Szikora György emlékmű környékét. Vidéki Zöld Növényzet címmel gyermekrajzversenyt hirdettünk, amelyben sok ügyes tardoskeddi fiatal vett részt, és küldött szebbnél szebb rajzokat.

Annak ellenére, hogy a Család Park még csak kialakulóban van, a "Nyitott Parkok és Kertek Hétvégéje" (a National Trust nonprofit szervezet kezdeményezése) szervezői máris felfigyeltek munkásságunkra, és felkerestek minket azzal, hogy mutassuk be a nagyközönségnek a közös parkunkat. A nyitott kertek hétvégéje október 10-11-én zajlott a Család Parkban, 41 látogató vett rajta részt. A rendezvény iránt a MY SME regionális napilap is érdeklődött, valamint a környező városokból és falvakból is érkeztek látogatók, többek között Farkasdról, Nagysurányból és Érsekújvárból.

2021-ben a következő tevékenységeket tervezzük:

1) Növeljük a helyi biodiverzitást virágzó rétek kialakításával a Család Parkban;

2) Szépítsük meg együtt Szikora György emlékművét virágzó évelők kiültetésével,

3) Ünnepezzük meg együtt Tardoskedd 800. születésnapját hazai tölgyeink jelképes kiültetésével

Ez utóbbi tervünk keretén belül minden évszázadra 1 fa (összesen 8 darab) kerül kiültetésére, mégpedig térségünk őshonos tölgyeiből – 2 db kocsányos tölgy, 2 db kocsánytalan tölgy, 2 db magyar tölgy, 2 db csertölgy.

A ViZia polgári társulás célcsoportja elsősorban Tardoskedd lakosai, akik számára nem közömbös a környezet, a természet és a táj, ahol élnek, és szeretnék ezeket megóvni, továbbfejleszteni, szebbé tenni. Bízunk benne, hogy a ViZia polgári társuláshoz minél több elkötelezett tardoskeddi csatlakozik majd, akik szeretnének valamit tenni közös környezetünkért.

**Dr. Tóth Attila, egyetemi docens**  
**A ViZia polgári társulás elnöke**



# Aromaterápia napjainkban - Több mint egy illat

Kétgyermekes édesanyaként mindig fontos volt számomra családom testi-lelki jóléte. Nehéz eldönteni a sok lehetőség közül, hogy mi is az igazán tiszta, hatékony és megbízható megoldás, főleg ha az egészségről és lelki egyensúlyról van szó. Nálunk az aromaterápia vált be. Minden egy csepp olajjal kezdődött. Ma már magabiztosan használjuk az illóolajokat mindennapjainkban, és gyermekeim egy-egy horzsolásnál ösztönösen tudják, a levendula olaj mindig segít.

Ha valaha élvezte egy ajándékba kapott rózsza illatát, elsétált egy levendulamező mellett, vagy érezte a frissen vágott menta illatát, akkor az esszenciális olajok aromatikusságát tapasztalhatta meg. De az esszenciális olajok használata messze túlmutat az illatuk varázsán.

## Egy kis történelem

Az aromaterápia szavát az aromás anyagok közel ezer évnyi használatához képest csupán rövid ideje használjuk, hiszen maga a kifejezés először 1937-ben jelent meg nyomtatásban. A szó megalkotója René-Maurice Gattefossé francia parfüm gyáros és vegyész volt, aki évekkoriban a laboratóriumában bekövetkezett robbanás során súlyosan megégette a kezét. Az égés elfertőződött, de Gattefossé levendulaolajjal sikeresen kikezelte magát.

## Mi is az aromaterápia?

Az aromaterápia holisztikus módszer, mely a növényekben rejlő gyógyerő révén segíti elő az egyensúlyából kibillent test regenerálódását, valamint a lelki harmónia megteremtését. Az illóolajokat a növények magvaiból, kérgéből, gyökeréből, leveléből, szárából, virágából vagy más részéből gőzdesztillációval, ill. hideg sajtolással vonják ki.

## Illóolajok használata

Egyedülálló olajként, vagy összetett illóolaj-keverékként is élvezhetjük hatásukat háromféle módon:

### Aromatikusan

A belégzés az illóolajok használatának egyik legerőteljesebb módja.

Az illóolajok belélegezve az orrban található szaglóidegeken keresztül az idegrendszerünkre, így az érzelmekre is hatással vannak,

majd innen a tüdőbe jutva a vérkeringésen keresztül eljutnak szervezetünk valamennyi sejtjéhez. Az illóolajok párologtatással a levegőbe jutva megakadályozzák a kórokozók terjedését, így a légúti megbetegedések



esetén is hatásos lehet ez a fajta alkalmazási módszer. Az esszenciális olajok párologtatása nem teaméccsel és forró vízzel történik, hanem erre a célra készült diffuzer vagy hideg párologtató segítségével.

### Helyileg (lokálisan)

Az illóolajok könnyen beszívódnak a bőrbe és a bőrön át a véráramba kerülve fejthetik ki hatásukat. Fontos az elővigyázatosság és a megfelelő hígítás. A hordozóolajok (kókusz-



olaj, jojoba, mandulaolaj és hasonlók) védik a bőrt a kiütésektől és az irritációtól, valamint hasznosak az illóolajok nagyobb felületre

történi felvitelénél is. A fényérzékeny olajok, például a citrusolajok használatát követően várjunk 24-48 órát, mielőtt szoláriumoznánk, vagy közvetlenül a napfényrel érintkezne a bőrünk. Soha ne használjuk az esszenciális olajokat szemben vagy hallójáratban!

### Belsőleg

Az illóolajok kis mennyiségben kellemes ízfokozók, sőt egyenesen zöld alternatívái a mesterséges ízesítőszereknek. Terápiás használatát viszont mindig képzett szakember irányításával és felügyelete mellett tegyük.

Bár az illatok tárháza szinte kifogyhatatlan, amennyiben az illatelményen kívül valaki terápiás hatást szeretne elérni, mindenképpen érdemes 100% tisztaságú és terápiás minőségű illóolaját választani, még hogyha az drágább is. Az esszenciális olajok ígéretesek és izgalmasak is egyben, amikor a saját és családunk egészségmegőrzéséről beszélünk, de Paracelsus híres mondását azért ne feledjük sose: "A dózis különbözteti meg a mérget a gyógyszertől".

## Alapvető illóolajok az aromaterápiában

**LEVENDULA** - nyugtató, feszültségoldó, alvást segítő. Antibakteriális, erős gyulladáscsökkentő, az izmok görcseit

is hatékonyan oldja. Segíti a sebgyógyulást, alkalmazható vágott sebek, égési sérülések, hólyagok, rovarcsípések kezelésére. Kisbáknál tökéletes alternatívája a lázcsillapítóknak

**CITROM** - tisztítja a szervezetet és segíti az emésztést, jó refluxra. Hatékony segítség vese- és epekövek kezelésénél. Segíti a könnyed légzést, alkalmazható allergia esetén. A citrusfélék általánosságban hangulatjavítók és fokozzák a vitalitást. Kitűnő tisztítószer fertőtlenítő hatása révén.

**BORSMENTA** - az egészséges emésztés támogatója. Puffadásra, bélgázokra, rossz leheletre tökéletes. Kiválóan alkalmazható fejfájás, migrén és másnaposság esetén. Segíti tisztítani a légutakat, élénkíti, energiát ad és allergia esetén is jó megoldás. Hűsíti a bőrt, csillapítja az égési sérüléseket.

**TEAFA** - az egyik legismertebb gombaölő olaj, emellett vírusirtó, baktériumölő, fertőt-





lenítő és parazitaellenes hatású. Kiváló kiütések, bőrhibák, herpesz, sebek kezelésére, fülfájásra.

**OREGÁNO** - támogatja az immunrendszert, erős vírusölő hatással rendelkezik. Tökéletes herpesz, tyúkszem, szemölcsök, de még akár Candida esetén is.

**TÖMJÉN** - lelki- és fizikai traumák esetén a legfontosabb olaj. Kiválóan alkalmazható függőségeknél, depresszió, mentális betegségek esetén. Javítja az agyi funkciókat, helyreállítja az egészséges sejtműködést, immunerősítő,

gyulladáscsökkentő, öregedésgátló.

**MUSKOTÁLYZSÁLYA** - hatásos szorongás és depresszió ellen, valamint szabályozza a menstruációs ciklust, enyhíti az azt megelőző kellemetlen tüneteket. Vérnyomás csökkentő hatása van, javítja a vérkeringést. Terhes nőknél nem alkalmazható.

**EUKALIPTUSZ** - csillapítja a lázat, segít a megfázás, az influenza, a hörghurut és az arcüreggyulladás tüneteinek enyhítésében, és csillapítja a köhögést. Kelések, pattanások is hatásosan kezelhetők vele. Belsőleg tilos alkalmazni.

**GERMÁN KAMILLA** (orvosi székfű) - népszerű és sokoldalú illóolaj, segít emésztési panaszok, kellemetlen menstruációs és klimaxos tünetek, bőrsérülések, gyulladás, égés (beleértve a napégést is), pattanások és kelések esetén

**Boros Anna**

## Színes fonatok világa

Már kislány koromban szerettem a nagymamám, anyukám haját fésűlgetni, csinosíttatni. Ez a vonzalom az évek haladtával egyre csak erősebb lett. Először a barátnőimnek kezdtem el különféle fonatokat készíteni. Ekkor még azt hittem, hogy fonni mindenki tud, azonban hamar kiderült, tévedtem. Néhány hét után ugyanis sorra jöttek hozzám az emberek, hogy megdicsérik a lányok frizuráit. Különlegesen különlegesebb fonatokat készítettem, majd rátaláltam a színes póthajjal tarkított fonásokra. Azonnal elnyerték a tetszésemet, így elkezdtem kutatni az interneten. Szüleim megengedték, hogy ilyen frizurát csináltassak magamnak a nyári szünetre, így az iskolából egyenesen „bepötltem” egy szalonba és ott, abban a pillanatban, elkapott az a bizonyos, varázslatos érzés...

A póthajas fonást közel három hónapig gyakoroltam. Először csak a családi és baráti köröm hölgy tagjait leptem meg csodás frizurával. Ezeket a közösségi oldalon osztottam meg tágabb ismeretségi körömmel, melynek végeredménye az lett, hogy egyre többen és többen fordultak hozzám fonatügyben.

Rengeteg időmbe telt, míg ráleltem a megfelelő, úgynevezett kanekalon hajfonatra. Több fajta póthaj is létezik, mindegyik frizurához más anyag az ideális és más technikát kell alkalmazni. Vannak hajtípusok, amelyek egy hetet bírnak, de vannak olyanok, amelyeket több héten keresztül, akár hónapokig lehet viselni. Minden frizura egyedi, hiszen minden vendégemnek más elképzelése van. A vad, élénk, extrém hajszínek főleg a fiatalabb korosztályra jellemzőek. A középkorosztály marad a természetes hajszíneknél, ami elegáns, nőies, dús hatást okoz.

Ma már ösztönszerűen fonok, a világhálón inspirálódom. Ránézek egy frizurára, és már tudom, hogyan álljak neki az elkészítésének. A hajtetőnél hajszelét használók a tartósság érdekében. A későbbiekben, ha kezd kiszáladni a fonat, hajlakkal vissza lehet simítani. A póthajas fonásnál hajgumi sem szükséges a rögzítéshez. Fontos a kéztartás, továbbá a fonás szorossága. Minnél szorosabban fonjuk, annál tartósabb lesz. A folyamatos szorítás megviseli ugyan a kezeimet, de ennek ellenére még mindig imádom csinálni.



Olyan nagy örömet tudok vele okozni vendégeimnek, hogy ez kárpótol mindenért.

A vendégeim körében legnépszerűbb a póthajas, fordított holland fonás. Ezen túl azonban nagyon népszerű a póthajas bokszt bradis (sok apró fonat), crochet technika - twist (csavart fonat), ponytail, 4-5 db fordított holland fonás, a melír kanekalonnal és a póthaj nélküli parkettafonás, ötös parkettafonás, halszálfafonás, vízesésfonás, sárkányfonás, banánfonás, koszorúfonás, hajpántfonás, fordított holland fonás.

Nemcsak szép és mutatós a kanekalon hajfonat, de ápolja is a haját. Amíg a frizurát viseljük, hajunk védve van a napfénytől, hajvasalótól, hajszáritótól, a folytonos hajmosástól. Bár a fonat befejezése után fejbőrünk érzékenyebben reagálhat, ez egy normális reakció az új „súlyra”. Ilyenkor ajánlatos hajvizet használni, nyugtató hatású kenőcsöket, hidratáló krémet vagy akár hajolajat. Pár nap után a kanekalon meglazul és a fejbőrünk saját magát regenerálja a természetes állapotába.



**Bugyik Fanni**



# TARDOSKEDDI KARÁCSONYI OSTYÁK

Az ostya fontos része a karácsonyi vacsorának és a karácsonyböjti ebédnek. Sok helyen ugyanis mézes ostyával kezdődött és kezdődik még ma is az étkezés. Az óvónőként dolgozó **Sós Katalin** karácsony közeledtével mindig nekilát ostyákat sütni a család és a rokonok nagy örömére.

„Úgy hat évvel ezelőtt kezdtem el ostyákat sütni, mivel nagyon szeretem ezt a karácsonyi édességet, és mert a családomban ennek mindig nagy hagyománya volt. Már az elődeimnek is volt kézzel készített házi ostyasütője, ezzel süttették láng fölött az ostyákat a családnak, az ismerősöknek. Ez azonban nagyon nehézkes és hosszadalmas munka volt.

Szerencsére a mai modern világ az ostyasütés terén is hozott új fejleményeket, mégpedig villany ostyasütőgép formájában. Mivel szerettem volna ezt a szép családi hagyományt folytatni, és továbbadni az utánunk következő generációnak, hat évvel ezelőtt



vásároltam egy ilyen gépet, és megpróbáltam az ostyasütéssel. Többféle receptet kipróbáltam, amelyeket aztán saját tapasztalatok alapján fokozatosan tökéletesítettem. Kezdetben elég nehezen ment a sütés, nem olyan szépen sikerültek az ostyák, ahogyan kellett volna, és sokszor leragadtak. De gyakorlat teszi a mestert. Ma már saját receptjeim vannak, ezek alapján sütöm a hagyományos többféle ízesítésű karácsonyi ostyákat a családomnak és az ismerőseimnek. Legkelendőbbek a vaníliás, fahéjas és diós ostyák, de van egyedi ízesítésű ostyám is, ami máshol nem kapható a citromos-kókuszos és a csokoládés ostya.

Remélem, ezt a hagyományt sokáig fogom tudni folytatni, és átadhatom majd a gyerekeimnek, akik szintén tovább adják, és sokáig fennmarad az utánunk következők számára is.“

**bsz**

## Karácsony Olaszországban

A karácsony a legszebb ünnep, amelyet világszerte megünnepelnek. Nem kivétel ez alól Olaszország sem. Egy olyan vallási gyökerekkel átszőtt ünnep ez, amely nagyszerű alkalom arra, hogy együtt legyünk a családdal, a szeretteinkkel.

Olaszországban többféleképpen ünneplik a karácsonyt. Mivel viszonylag nagy országról van szó sok-sok régióval, ezért Olaszországban számos hagyománya van a karácsony megünneplésének. A régiók és a hagyományok jellegét tekintve december elejétől január 6-ig tart.

Az olasz karácsonynak két meghatározó jelképe van. Az egyik a karácsonyfa, amelyet a legtöbb olasz családban már december 8-án, a Szeplőtelen Fogantatás ünnepén feldíszítenek. A másik nagyon fontos szimbólum a betlehem, ami nem hiányozhat karácsonykor egyetlen olasz házból sem. A betlehem ugyanis Jézus születését jelenti. Vannak családok, ahol a betlehembe csak néhány figurát helyeznek el, pl. Máriát, Józsefet a kis Jézust. Mások viszont egész jeleneteket készítenek a betlehembe

pásztorokkal, bányásokkal, hegyekkel, boltocskákkal, de akár szamarakkal is. A fantáziának semmi sem szabhat határt. A kis Jézus szobrát december 25-én éjfélkor teszik a betlehembe, január 6-án, Epifánia napján pedig a három királyokat helyezik el a betlehemben, akik hosszú út után érkeznek meg a kis Jézushoz.

A december 24-e és 26-a közti napokat Olaszországban sok-sok finom étel jellemzi, amelyek régióként változnak. A hagyományos olasz karácsonyi menü is különböző, minden háztartás a saját ételeit helyezi előtérbe ilyenkor. Az egyetlen dolog, ami minden olasz karácsonyi asztalon ott van, az a pandoro a panettone - karácsonyi kalács.

December 24-e Szenteste napja. Az olaszok számára ez egy egyszerű nap, a naptárban sem jelölik ünnepként. A déli részekben élők ezen a napon nagy vacsorát tartanak, ahol kizárólag halételeket fogyasztanak. Éjfélkor néhány család karácsonyi dalokat énekel közösen, mások templomba mennek ünnepi szentmisére, majd a tereken találkoznak, hogy kel-

lemes karácsonyt kívánjanak egymásnak, vagyis ahogy ők mondják: BUON NATALE.

December 25-én ünneplik Olaszországban a kis Jézus születését. Ezt a napot az egész család együtt tölti. Többfogásos finomabbnál finomabb ételekből álló ebédet fogyasztanak, ez mindenki számára nagyon fontos. Főleg húsetelek dominálnak az általuk nagyon kedvelt tésztafélékkel vagy zöldséggel. Szívesen fogyasztanak otthon készített desszerteket is, és nem hiányozhatnak a szárított gyümölcsök sem.

Olaszországban Babbo Natale (kis Jézus) hozza az ajándékokat. Egyes helyeken a gyerekek a Szentestének azért is örülnek, mert éjfél után ott találják a karácsonyfa alatt az ajándékaikat. Máshol azonban csak december 25-én reggel ajándékozzák meg egymást az emberek.

December 26-a Szent István napja.



A családok újra találkoznak. Elfogyasszák az előző napi menüből megmaradt ételeket vagy leveseket készítenek.

Karácsony ünnepe január 6-án ér véget „l'Epifania” napjával. Ekkor érkezik seprűn Befana, aki rongyokba öltözött púpos idős asszony. Január 5-ről 6-ra virradó éjjel berepül a házak kéményeibe, és ajándékokat, édességeket rejt el a jó gyerekeknek. Akik rosszak voltak, azok szemet kapnak.

**Mascherin Alexandra**



# ADVENT 2020 - Európa megtartja hagyományait

A 2020-as adventi időszak eltér a korábbiaktól. Decemberben megszoktuk az adventi vásárok illatos forgatagát. Ahány ország, ahány ház, annyi szokás és a hozzájuk tartozó hagyományörzés. Változó ez a szokás, ez a hagyomány Észak-, Közép- és Dél-Európában. Nagy tisztelete van például az északi népeknél Szt. Lucia ünnepének. Ez a fényt, a világosságot hozza meg a hosszú sötét és szürke napok után. Délen az olasz gyerekek a karácsonyi ünnepek után, csak Vízkeresztkor kapják meg ajándékaikat, amit Befana, a jóságos boszi hoz el. Mi, itt Közép-Európában a Szentestén a közös családi vacsorát, végén az ajándékosztással szoktuk betartani.

Valószínűleg sokan látták a „Hegedűs a háztetőn“ c. musicalt, amiben a főszereplő, a zsidó tejesember, háromlányos családapa, eképpen szól a hagyományról: "A hagyomány az, ami bennünket időtlen idők óta egyensúlyban tart. Mindenre van hagyományunk. A hagyomány az hagyomány. Időtlen. Mindenki tudja mit vár tőle el az Isten."

A gazdagon megterített asztalhoz a mézes, fűszeres finomságok mellé ajánlok most két karácsonyi finomságot: a flódnit és a csokis-datolyás muffint. A flódni a zsidó konyha közkedvelt süteménye. Minden egyes falatnál más-más ízt érezni, így pl. a mákost, a dióst, az almást és a szilvalekvárost. Rétegezve készül, erről kapta a nevét is. A kóser konyha szerint az összegyúrt tésztába a tej mellett még fehér bort is illik tenni.

**Flódni recept:** Az 50 dkg finom lisztet elmorzsoljuk a 25 dkg vajjal, 3 tojássárgájával és 1 dl fehérborral leöntjük. Ezt fóliába



csomagolva betesszük hideg helyre pihenni. Míg a tészta pihen, elkészítjük a beleváló tölteléseket. Alulról az első a máktöltelék: 20 dkg mák, 10 dkg cukor, 5 dkg mazsola, mindezt forrázzuk le 1 dl borral. Erre következnek a

diós töltelék: 20 dkg darált dió, 10 dkg cukor, 5 dkg mazsola, szintén 1 dl forró fehérborral leöntve. Az almatöltelékhez reszelve vagy metélve kell kb. 50-60 dkg almát 1 citrom levével, 2 EK mézzel, őrölt fahéjjal és szegfűszeggel kicsi borban megpárolni. A tésztát valahol 4 részre osztják, de én a következő változatot ajánlom: 5 cipóba osztjuk a tésztákat, 3 cipót közülük kinyújtunk és külön-külön megsütjük. Az alsó tésztát nyersen tegyük a pléhre és erre jön a mákos töltelék, ráteszünk egy megsütött tésztaalapot, erre tesszük a diós tölteléket, erre 3. réteggént a sült tésztaalap és az almás töltelék jön. A sort az utolsó megsütött réteg követi, amire rákenjük a finom szilvalekvárt. Erre borítjuk rá a kisodort cipókat, végül megszurkáljuk villával a tetejét, és megkenjük tojássárgájával.

**Datolyás-csokis muffin:** Ebbe 25 dkg liszt kerül /fele-fele arányban dara-és mandulaliszt/, 2 EK cukrozatlan kakaópor, 1 kk szodabikarbóna vagy kevés sütőpor. A száraz összetevőket a kakaópor végett át kell keverni. Majd 2 egész tojást, 10 dkg vajjal és fél deci olajjal, 8 dkg nádcukorral kikeverünk, beletesszük a 8 dkg olvasztott csokit. Mindehhez hozzáadagoljuk a datolyaszirupot, /bioboltokban kapható/. Végül az egészbe belekeverjük

a száraz összetevőket. Ha gyerekeknek is szánjuk, akkor egy reszelt nyers sárgaréppával javítsunk a vitamintartalmán. A céklacsoki kombinációja is nagyon finom. Előtte a céklát picit megpároljuk. Sokáig fantasztikus, omlós maradna, ha nem fogyasztanák el gyorsan. Amikor már mindent megkésztettél, jól jegyezzük



meg, hogy a karácsony békés, örömteli hangulatát Te magad teremted meg. Adj derűt, jókedvet a családodnak és mindemellett próbáld megtartatni a hagyományokat. Arra inkább emlékezni fognak, mint arra, hogy mit ajándékoztál.

Békés ünnepeket kíván minden tardoskeddi lakosnak és jószándékú embernek szeretettel és tisztelettel

*Mgr. Tóth Mária*

## Szilveszteri aranyszabályok

1. Szilveszter és újév napján tilos a szemetet kivinni a házból, mert vele együtt kidobjuk a jövő évi szerencsénket is.
2. Mosni, ruhát teregetni sem szabad, mint ahogy pénzt kölcsön adni sem, mert különben a szerencse kilép a házból, mintsem, hogy belépjen.
3. A hagyomány szerint az éjfél nagy zajjal nem csupán az óévet búcsúztatjuk el, hanem vele az ártó, rontó erőket is.
4. Nem mindegy, mi kerül az asztalra. Nem szabad például szilveszter napján baromfihúst enni, mert a babona szerint a baromfi hátrakaparja a szerencsénket.
5. Ne együnk meg mindent szilveszterkor, hagyjunk ételt a hűtőben, hogy az új esztendőben se szenvedjünk hiányt semmiből. Régi szokás az egész kenyér megszegése is, hogy mindig legyen a családnak kenyerere.
6. A szerelmesek éjféltkor kenjenek egymás szájára mézet, és úgy csókolják meg egymást. Edes életen kívül, boldogság vár rájuk az újévben. Egyes vidékeken a gyermekek száját is mézzel kenték meg ezen a napon, hogy édes beszédű, kedves emberré váljanak.
7. Aki üzlettel foglalkozik, annak gyümölcsöket kell ennie, hogy gyümölcsöző esztendő köszöntsön rá. Ha almát eszik, számlálja meg, hány almamag van az almában, annyi siker üti a markát abban az esztendőben.
8. Szilveszterkor lógassunk ki egy pénzérmét madzaggal az ablakba, majd éjfélt után a madzag segítségével húzzuk be, ezzel növeljük a pénzhez jutási esélyünket az újévben.
9. Tárjuk ki éjféltkor az összes ajtót, hogy kimenjen az óév!
10. Aki még nem találta meg az igazit, az tegyen tükröt és fésűt a párnája alá, éjszaka megálmodja jövődöbelijét.
13. A pezsgő ivás lényege az, hogy ha drága, úri italt iszunk az újév első perceiben, a folytatás is gazdag, úri, fényűző lesz.

## Pósa László és községünk tehetséges, de „elfeledett” futballistái

A tardoskeddi futball legsikeresebb időszak a múlt század 60-as éveinek elejétől a 70-es évek végéig tartott. Ez az időszak volt minálunk a foci aranykora. A helyi klub sikerei mellett ezekben az években több – később a nemzeti bajnokságban játszó – tehetséges futballista karrierje indult innen.

Az első elsőligás, ugyanakkor a volt Csehszlovákia első tardoskeddi ifi-válogatott labdarúgója Gyurek István volt. A nagyközönség számára a legismertebb válogatott és a nemzeti bajnokságban játszó labdarúgó – holott nem nyert egyetlen hazai vagy nemzetközi címet, sőt futballkupát sem – egyértelműen Szikora György volt. A legnagyobb klub- és válogatott sikerek – nemzetközi szinten is – a két Móder-fivér, László és József nevéhez fűződnek. A legismertebb és legsikeresebb négyesen kívül azonban községünkben több – azóta méltatlanul elfeledett – labdarúgó-tehetség is felnőtt.

Elsőnek említsük meg Szikora György bátyját, **Szikora Ferencet**. Fiatal korában talán ő volt a legtehetségesebb tardoskeddi focista, aki 1969-ben csehszlovák ifjúsági bajnoki címet szerzett az Internacional Bratislava játékosaként.

Óriási talentum volt, a pozsonyi klubban rakétastarttal indult a karrierje, de sajnos, amilyen gyorsan jött, ugyanilyen gyorsan véget is ért. A nagyvárosba felkerült falusi srác képtelen volt megbirkózni a hirtelen rászakadt sikerrel. Szikora Ferenc veszített. Vele együtt egy másik tardoskeddi is bajnoki címet szerzett: **Tóth István**, akiről azonban végképp semmit sem tudunk. Még fiatalon, családjával együtt Pozsonyba költözött, majd később Poprádra, így aztán neve gyorsan feledésbe merült. Ezekben az években még két tardoskeddi labdarúgó játszott az első osztályú bajnokságban: **Borbély Sándor** (Mancsos) a VŽKG Vítkovice, és **Brokeš Béla** a ČH Bratislava színeiben.

A fent említett elsőligás „négyes” mellé szépen csendben felküzdötte magát a következő tardoskeddi, **Pósa László** is, méghozzá a sztárklubnak számító TJ Slovan Bratislava csapatába, ahol akkoriban Móder László is játszott. Pósa Laci 12 éves korában kezdett futbalozni, amikor a tardoskeddi magyar iskola hatodikos tanulójaként bekerült az iskola focicsapatába Szikora Gyuri és Móder Józsi mellé. Később Vanya László és Borbély József edzők vezetésével a TJ Družstevník Tvrdosovce ifjúsági csapatában futbalozott. Innen nagyon gyorsan feljutott az A csapatba, a Borbély Ferenc-Brokeš Béla-Tornai László csatársorba. Az

A csapat edzői, Borbély József és Štefan Mančík továbbfejlesztették a tehetséget és még 18 éves sem volt, amikor beválogatták a Nyugat-szlovákiai Kerület csapatába. Itt figyeltek fel rá a Slovan vezetői. Hivatalosan 1967-ben lett a klub játékosa, ugyanis Tardoskedden már fiatalon fel-



Pósa László

nőtt játékosként tartották nyilván, tehát a Slovan kénytelen volt átregisztrálni őt az ifjúsági kategóriába. Az érsekújvári gimnáziumból átlépett a pozsonyi Duna utcai magyar gimnáziumba, ahol sikeresen le is érettségizett. A Slovan ifjúsági csapatával



Az álló sorban balról a negyedik Pósa László

szlovákiai bajnok lett, majd a csehszlovák ifjúsági bajnokság döntőjében másodikok lettek a Sparta Praha mögött. A Slovan-nal több külföldi tornán is részt vett, például Olaszországban és Romániában.

Pósa László a Slovan Bratislava B csapatából feljutott a híres A csapatba. A Kupagyőztesek Európa-kupájában (KEK) a Dinamo Zagreb ellen is pályára lépett. 1971-ben berukkolt és a Dukla Praha B csapatában, a Dukla Tábor színeiben a második cseh nemzeti bajnokságban futbalozott. Később a Dukla Banská Bystrica és a Dukla Nováky csapatában az első szlo-

vák ligában játszott. A sorkatonai szolgálat letöltése után visszatért Érsekújvárhoz, ahol 1972-ig a TJ Elektrovit csapatában játszott a szlovák nemzeti ligában. 1974-től 1979-ig Móder László és Borbély Sándor is a csapattársai voltak. Miután mérnöki diplomát szerzett a Nyitrai Mezőgazdasági Főiskolán, Pósa László befejezte aktív labdarúgó-pályafutását. Napjainkban családjával Érsekújvároban él.

Ezekben az években feltűnt még egy tehetséges tardoskeddi labdarúgó, méghozzá **Marek József**, aki után az elsőligás Spartak Trnava TAZ csapata is érdeklődést mutatott, de az átigazolásra végül mégsem került sor. Ezután évekig nem akadt Tardoskedden egyetlen olyan labdarúgó sem, aki a községet valamilyen elsőligás A csapat színeiben képviselte volna. A sportban – és legfőképpen a futballban – rengeteget számít, hogy a tehetség, a kemény edzés, a remek edző és menedzser, a kiváló egészségi állapot és a sport-szerencse mellett az ember jókor legyen jó helyen egy jó csapatban.

A 20. század 80-as éveiben ismét jött egy erős fiatal játékos gárda, akik közül többen bekerültek az elsőligás Slovan vagy a Nitra ifjúsági csapatába, mint például Jaroslav Sabo, Miroslav Tóth, Borbély Róbert, Kovács Tamás, de egyiküknek sem sikerült igazán érvényesülnie. A 90-es években Svetko Henrich az elsőligás Tauris Rimavská Sobotá csapatában tartalékos kapusként vetette meg a lábát. 2002-ben azonban Kanadába ment, ahol sportpályafutását sikeres ifjúsági edzőként fejezte be, ráadásul sikerült megszereznie (Szikora és Móder után) az UEFA legmagasabb edzői jogosítványát is. A legutóbbi évek játékosai közül érdemes megemlíteni **Krupánsky Patrik** nevét, aki néhány szezonban a Dubnica nad Váhom ifjúsági csapatába játszott.

Így tehát eddig az utolsó sikeres tardoskeddi, aki az első osztályú bajnokságban játszik, a szlovákiai U16-18-as szlovák ifi-válogatott labdarúgó **Kele Kevin** marad, aki 2014/2016-ban 2 gólt lőtt és a Slovan Bratislava A csapatának tagjaként a 2015/2016-os szezonban négyszer lépett pályára és az általa lőtt gól a szurkolók értékelése szerint a hónap legszebb gólja lett.

Reménykedjünk, hogy talán nem ez volt az utolsó elsőligás gól, amelyet tardoskeddi labdarúgó lőtt valamelyik hazai vagy netán nemzetközi mérkőzésen.

# Súlyemelő tehetségünk

2012-ben költözött el Tardoskeddről, de máig, amikor csak teheti, visszajár. Nagyon sok szeretettel emlékszik vissza az alapiskola első 4 évfolyamára, Rosko Ildikó tanító nénire és a remek osztálytársakra. Azokat a barátságokat a mai napig ápolja. Hétfvégéit, ha teheti, itt tölti nagyszüleinél.

**Benyík Gábor (18)** hatszoros szlovák bajnok, korosztályának országos csúcstartója. A járványhelyzet miatt most ógyallai családi házuk pincéjében kénytelen emelgetni a súlyokat, és a két hullám között nyáron is mindössze 3 versenyen tudott csak részt venni. Nagy kihívás az élsportolók számára formában maradni ilyen rendhagyó helyzetben. A versenyeket elhalasztották, az edzőterem zárva, a sportiskolában kényszerszünet van. Gábor mégis hibátlanul teljesít.

Nagy kitérőkkel jutott el három éve a nehéztalétkához. A tardoskeddi alapiskolában még tehetséges előadóművészként remekelt, sorra nyerte a szavalóversenyeket. Nagypapája, Újhelyi Ferenc hosszú évekig a falu ifjúsági foci csapatának volt az edzője, az unoka is 8 évig itt rúgta a labdát. „Problémáim lettek a sarkammal, máig lúdtalpbetétet hordok, meg valahogy nem is tudtam úgy a csapatsportban teljesíteni, mint most egyéniben, úgyhogy abbahagytam a focit. 14 évesen nevelőapám, Ivan Majba elvitt konditerembe, tornázni kezdttem, hogy izmosabb legyek. Amikor egy évvel később kipróbáltam a súlyemelést, én voltam a legvékonyabb, a leggyengébb mind közül, nem is gondoltam, hogy ez nekem való sport lenne. Most meg a szlovák válogatott tagja vagyok” – mosolyog.

2017-ben élete első versenyén 60 súlyemelőből 3. lett. Olyanokat győzött le fél év edzés után, akik már 3-4 éve foglalkoztak ezzel a sportággal. „53 kg voltam, 55-öt szakítottam, 77-et löktem” – emlékszik ma is pontosan. És ekkor kezdte igazán érdekelni a súlyemelés. Csak összehasonlításképp: most 67 kg, 106 a szakítása és 116 a lökése. Évente összetett eredményben 30 kg-ot fejlődik, ami rengeteg. Átlagban 5-10



kg-ot szoktak csapattársai.

Két éve edzésen eltörött a csuklója, ráesett 90 kiló, a szülők kérték, hogy most már akkor abba kéne hagynia, de ő még gipszsel a karján is lejárt edzeni. „Az orvos azt mondta, miután levette a gipszet, hogy pihenjek fél évet. De 3 hónap múlva volt a szlovák bajnokság, nem akartam kihagyni, meg is nyertem a saját korosztályomat is, meg a 18 évesekét is” – meséli.

Aztán a térde kezdett rakoncátlanodni. „Olaszországba készültem az Európa-bajnokságra, nagyon keményen edzettem: nagy súly, nagy súly, legnagyobb súly, addig-addig, míg túl-erőltettem magam, kilazultak a térdszalagjaim.” Ez sem tudta eltántorítani.

„Korosztályomból összeválogatták Európa legjobb súlyemelőit, Spanyolországban edzőtáboroztunk, Európa legjobb edzői foglalkoztak velünk, nem hagyhattam ki egy ilyen lehetőséget.”

Legutóbbi nagy nemzetközi versenye Izraelben volt decemberben. „15 országból a mi kategóriánkban 9. lettem szakításban, 13. lökésben. Elégedett voltam magammal, mert 3. éve edzem, mások meg már 6-7 éve. Arra is jó alkalom az Európa-bajnokság, hogy megismertem a konkurenciát. Eleinte nagyon kicsinek éreztem magam, mégis jó tapasztalat volt ott lenni.”

Most Bukarestbe készült a világbaj-

nokságra, de a koronavírus-járvány miatt eltolták decemberre a versenyt. Versenyfelkészülés idején egyébként mindig a tardoskeddi nagypapa tartja benne a lelket. „Amikor inkább mennék ki este a barátokkal, telefonon felhív, emlékeztet a céljaimra, hogy csak az edzésre koncentráljak, minden mást félre kell tenni, olyan, mint egy jó pszichológus”- dicséri őt Gábor.

Edzőterembe csak hébe-hóba jár, futni is csak nagyon ritkán, fontosabbak a súlyok, hogy jöjjön az erő. „Nem tudok hízni, nagyon megszenvedek, ahogy készülök a világbajnokságra, híznom kell, húst, húst, húst kell enni.”

Trencsénbe jár sportgimnáziumba, de azt mondja, ott senkit nem érdekel, bajnok-e vagy sem, tanulni muszáj. „Az egész nyarat Trencsénben töltöttem, csak edzettem és edzettem, hogy visszazerezsem a formám. A versenyfelkészülés alatt fegyelmezett életmódot kell folytatni, olyankor a barátokat is hanyagolni kell, szerencsére megértik, hogy akkor nem fér bele egy szülinapi buli se. És jönnek az eredmények. Mint most: sikerült Galgócon ifjúsági kategóriában és Kassán a felnőtt válogatottal a szlovák bajnokságot megnyerni. Elkezdtem emelni, olyan könnyűnek éreztem a súlyokat...95-el kezdtem, aztán másodszerre 100-at, harmadszorra 106-ot szakítottam. Apának még a könnyei is kijöttek az örömtől...” – emlékszik a legutóbbi sikerre.

Véres, hólyagos, kerges a keze, mint aki naphosszat ás meg kapál a mezőn. „Pedig most még szép, általában lila...” – nevet. A vádliját is megerőltette, bedagadt, pihentetni kellene. „Gyakran fáj a hátam is, néha annyira sokkolom az izmaim, hogy teljesen bekeményednek, leülni sem tudok. A kollégiumban lakik velem egy srác, aki masszőrnek tanul, szerencsére egy horalkyért bármikor megmasszíroz edzés után” – nevet.

Pontosan meg tudja fogalmazni, mi viszi előre. „Amikor egy versenyen odajön egy 15 éves srác autogramért, az nagyon motiváló. Én csak messziről csodáltam valamikor a szlovák felnőtt válogatottat, most pedig a legjobb barátaim, ez nagyon jó érzés. A további cél a besztercebányai Dukla. Oda be kell kerülnöm. Nem adhatom fel. Akkor sem, ha sokan kérdezik, miért nem hagyom már abba, rá fog menni az egészségem. Az élsport ott kezdődik, hogy nem adjuk fel.”

*Benkő Tímea*



# „Egy kis mozgás mindenkinek kell!”

Olyan időket élünk, amikor gyermekeink életében az internet, a videojátékok, a különböző telefonos applikációk komoly konkurenciái a mozgásnak. Ha még ehhez hozzáadjuk a szülők munkából adódó tömörkedt elfoglaltságát, könnyen megállapítható, hogy mindez lassan de biztosan a mozgás elkerülhetetlen kapitulációjához vezet. Nincs idő a mozgásra, hangzik leg-

többször a szülők válasza, ami jó kifogás. Vannak azonban üde kivételek – olyan szülők, akik félretéve saját kényelmüket mindent megtesznek annak érdekében, hogy mozgásra készítsék gyermekeiket. Tudják, hogy csakis személyes példamutatással lehet kilépni a megszokott komfortzónánkból, például úgy, hogy közösen sportolunk a gyermekünkkel vagy teljes odaadással támogatjuk őket egy adott sportágban (lehetőleg kis kortól kezdve).

A szülőkön kívül még nagyon fontos egy hatékonyan kidolgozott és folytonosságra törekvő testnevelési óra az óvodákban és iskolákban. Hiszen a sok esetben alábecsült tornaóra hatással van a gyermekek személyiségének fejlődésére. Pozitívan hat a mozgáskészségre, erősíti az egészséget, segíti a fizikai és pszichikai nyomás könnyebb elviselését, hatást gyakorol a tudatra, a viselkedésre és nem utolsósorban megtanít elsajátítani a mozgás alapjait. A sportolás mindezek mellett segít előtérbe helyezni a pozitív jellemvonásokat és tulajdonságokat, gyorsítja a szocializálódást és hozzájárul a gyerekek szervezetének további fejlődéséhez.

A testnevelés terén községünkben döntő szerepet játszanak az óvodák és az alapiskolák, kiegészülve a sport és ifjúsági bizottsággal, ill. a sporttal foglalkozó polgári tár-

sulásokkal, mint a Tardoskeddi Sportklub és a taroskeddi Sport Friends 2013 polgári társulás. A sportklub tisztségviselői „Torna a stadionban” címmel projektet hirdettek azzal a nem titkolt szándékkal, hogy



ismét gyerekekkel teljen meg a tardoskeddi futballpálya. Ezért augusztusban a stadionba hívták a szülőket és a gyerekeket, hogy mozgásra ösztönözzék őket. Szeptemberben még egy projektet valósítottak meg „U19 mozgáskészséget fejlesztő kör” címmel, amely elsősorban a gyerekek koordinációs fejlesztésére (rutin, ügyesség, mozgáskészség) irányul.

A Covid-19 világjárvány miatt kialakult helyzet ellenére a felkészítő csapat (U11) és a diákcsoport (U15) edzői rendkívüli munkát végeznek, hogy az egyes kategóriákban sportoló fiúk és lányok minél jobb erőnlétben, minél gyorsabbak és kitartóbbak legyenek.

A mozgásból fakadó öröm, a tökéletességre való törekvés és az akarat, hogy nem adjuk fel az eddig elért közös célokat, nem kerülte el a szülők figyelmét, akik odaadó támogatásukról tesznek tanúságot azzal, hogy minden egyes alkalommal kint vannak a futballpályán. A sportklub mindent megtesz azért, hogy a legkisebb futballisták ne csak a mozgás okozta örömet érezzék, de bekapcsolódjanak a sporttársadalomba, megtanulják a felelősségvállalást, az önállóságot és kialakuljon bennük a sport, a futball iránti szeretetet. Ebben a szellemben

zajlanak a gyerektoborzások is, amelyek a tardoskeddi futball bázisának folyamatos bővítését segítik elő.

Kilencven évvel a Tardoskeddi Sportklub megalakulása után, 2013-ban jött létre a Sport Friends 2013 polgári társulás, amely igyekszik sportra és mozgásra irányuló projekteket megvalósítani gyerekek, több esetben egész családok részére. Folyamatosan ismétlődő projekt az ősztől tavaszig tartó „Szaladgáló”, amely koordinációs mozgásokkal kísért játékok formájában ad lehetőséget gyerekek és szülőnek a csapatmunkára. Az alapiskolás diákok számára létrehozott kosárlabda és atlétikai körnek köszönhetően többet mozoghatnak a sulisok. Az óvodában az ovis olimpia a testnevelési órák



egyik zárórésze. Az Iron Family nevet viselő tardoskeddi triatlon már évek óta hősöket nevel a a szülőkből a gyermekeik szemében. A családi kerékpártúra a gyerekkorba repíti vissza a szülőket, akik a kerékpártúra mellett gyermekeikkel együtt számos versenyszámban vesznek részt. A program zárórészeként pedig szabadúton készült ebédet fogyasztanak.

A gyerekekkel való munka rendkívül nehéz, egyéni hozzáállást igényel. Nagyon fontos, hogy elrugaskodjunk a jelenlegi, egész társadalmun-

kat érintő helyzettől, és hogy figyelembe vegyük a gyermeki tulajdonságok sokszínűségét. Ha valaki azt gondolja, hogy egy edző nem módszertanilag áll az edzésekhöz, az bizony téved! Minden egyes edzés és az azt követő mérkőzés egy tanulási folyamat, amikor az edzőnek motiválnia kell a gyerekeket. Mindig valami újat kell tanítania, átgyakorolni a már elsajátítottakat és a mérkőzésen felmérni, hogy a játékosok megértették-e a tanultakat. A legnagyobb gond jelenleg a motiváció hiánya. Ez az oka, hogy összehasonlítva a húsz évvel ezelőtti időket, most nem a toborzások után válogatjuk ki a tehetséges, rátermett gyerekeket, hanem már maga a toborzás a válogatás.

Nagyon fontos még, hogy kommunikáljunk a gyerekekkel és a fiatalokkal a velük való munka során. A bizottságban és az említett polgári társulásokban tevékenykedő munkatársak, tisztségviselők és edzők mind-mind azon igyekeznek és dolgoznak, hogy jó legyen a kommunikáció a gyerekekkel, a családokkal, a községben működő más intézményekkel és szervezetekkel. A legideálisabb az ifjúság fejlődése érdekében a sport terén az, hogy harmonikus kapcsolat legyen a társulás (sportklub) - család - iskola között.

A gyerekekkel való munka komoly energiákat vesz igénybe, egész embert kívánó feladat. Csak közvetlenséggel, odaadással és őszinteséggel lehet a gyerekek bizalmát elnyerni és a helyes útra terelni őket. S mi az elvégzett munka jutalma? Az egyik legszebb dolog a világon - a gyermek mosolya.

**Batyka Marian  
mérnök**

# Receptek

## Gyors "házi krémes"

**Hozzávalók:** 2-3 csomag Bebe keksz, 0,8 l tej, 1 Házi krémes krémpor

**Elkészítés:**

A Bebe kekszek felét egy tálcán kb. 25x30 cm nagyságban egymás mellé helyezük. Az 1 tasak Házi krémes krémporot a 8 dcl hideg tejjel (habverő segítségével) először alacsony, majd magasabb hőfokon folyamatosan, min. 3 percig habosra keverjük. A masszát rákenjük a kekszre, majd a maradék keksszel lefedjük. Porcukorral vagy főzőcsokival vonjuk be. Azonnal fogyasztható!



## Diós mézes

**Hozzávalók:** 3 bögre simaliszt, 20 dkg vaj vagy margarin, 2/3 bögre porcukor, 2 egész tojás, 2 evőkanál méz, 1 kiskanál szódadikarbóna, 2 evőkanál tej

Ezt mind összedolgozzuk. A tésztát két egyforma nagyságra osztjuk, és kinyújtjuk. Egy lapot üresen, feltét nélkül sütünk meg. A másikra még sütés előtt rátesszük a masszát.

**Massza:** 10 dkg vaj, 20 dkg vágott dió, 8 kanál kristálycukor, 2 kanál méz

Ezt mind összekeverjük és felforraljuk. A masszát rákenjük a lapra, és egyben megsütjük. Elkészítjük a krémet.

**Krém:** 2 bögre tej, 2 vaníliás pudingpor, 4 evőkanál kristálycukor, 1 csomag vaníliás cukor

Megfőzzük, s ha kihült, 12,5 dkg vaját keverünk hozzá. A megsült lapra rákenjük a krémet, majd az egészet beborítjuk a sült masszás lappal. A massa a tetején legyen. Jó étvágyat kívánok!

Varagya Hédi



## Humor - Boltban kérték a vevők:

Kinder buhero  
Olyan kóla, amit meg lehet inni.  
Valériás cukor  
Színes paprika  
Pingvin tea.  
Epres kalimpó  
Sistergős botrafagyó  
Flitteres tea

Piramis és zselés szaloncukor  
Exhumált kenyér  
Goromba só  
Kanember sajt  
Pepa sajt  
Feka sajt  
Háromszögü kockasajt,  
ami kerek dobozban van.

Korpamentes sampon  
Cukorbeteg télapó  
Maci ízű méz  
Lókeksz  
Csokis kroasszony  
Könyökcső tészta

## JÁTÉK – JÁTÉK – JÁTÉK – JÁTÉK – JÁTÉK – JÁTÉK

Folytatódik játékunk, amelyben ezúttal az alábbi kérdésre keressük a helyes választ:

**Melyik tardoskeddi futballisták nevéhez fűződnek a legnagyobb klub- és válogatott sikerek?**

A választ megtalálják a Tardoskeddi Hírmondó ezen számának egyik cikkében. Kérjük, küldjék el a helyes választ névvel és utcával együtt a [tktv@tvrdosovce.sk](mailto:tktv@tvrdosovce.sk) mail címre vagy lezárt borítékban helyezték el a községi hivatal bejaratánál lévő postaládába 2021. január 29-ig. A nyertes ajándéksomagban részesül. Sok szerencsét mindenkinek!

A nyertes a helyes válasz elküldésével beleegyezik abba, hogy vezetéki és személyneve, ill. az utca, ahol él elhangozzék a Carisma TV tardoskeddi műsorában.

## TISZTELT OLVASÓK!

Magazinunk továbbra is előfizethető kedvezményes áron, 3 euróért egy évre a községi hivatal 13. számú irodájában, ill. a helyi könyvtárban. Köszönjük, hogy olvasnak bennünket.



## KERESZTREJTVÉNY

Megfejtés: „Karácsonyi fa fenyőága, hintsel békét a világra!”

Folyócska	▼	Gazdasági növény	▼	Savanykás étel	Utleg	▼	Amerikai politikus	▼	Rózsafajta	▼	Lebeg	▼	Egyik karácsonyi dal két sorát idézzük
R. 1. rész		Rács mögött ül			Kötőszó		Tonna Hat. rag		Olasz fizikus		Ragyog		N
Kálium	▶												
Lófajta					Zsiros termőtalaj								
Vércsoport			Bea, Cili		Reverenda								
Indíték					Társasági tánc								
Oroszor. folyó	▶		Rénium, bizmut		Új ...., napilap								
		Jól kisütött					Formában van!			Ittrium vegyjele		Orvosnál mondjuk	
		Növény					Párolás, puhítás			Azonos betű		Férfinév	
		A diák egyik kelléke						...-billeg					
		R. 2. rész						Az argon vegyjele					
Néha	▶								Szín				
Abebe....., etiópiai atléta									Állóvíz				
						Nem használ				Képző			Okmány
						fafajta				Losonc peremei			
Hollandia autójele			Kérdőszócska		A kés lényege			Kutrica			Írány		
			Libanon autójele		Becsap			A fa ellensége			Csilingel		
Fakitermelés formája									Római 200			Rádiusz	
									Innivaló			Fafajta	
Szekundum		A földre helyezi								Toscana centruma			
		Bádog - népiesen								Trombitahang			
Teljes			Ital - régiesen				Közlekedünk rajta						
			Egyszerű gép				Időszak						
	▶			Ejféli közepe				Brit zeneszerző					Névelő
				Észak				Római 1					
Fasorral szegélyezett út													
		B											

## GYEREKEKNEK



Rajzold meg a hóembert!



Annának csupa olyan dolgot hoz a Mikulás, amelyben van "A" betű. Húzd oda a zsákokhoz, melyek ezek!